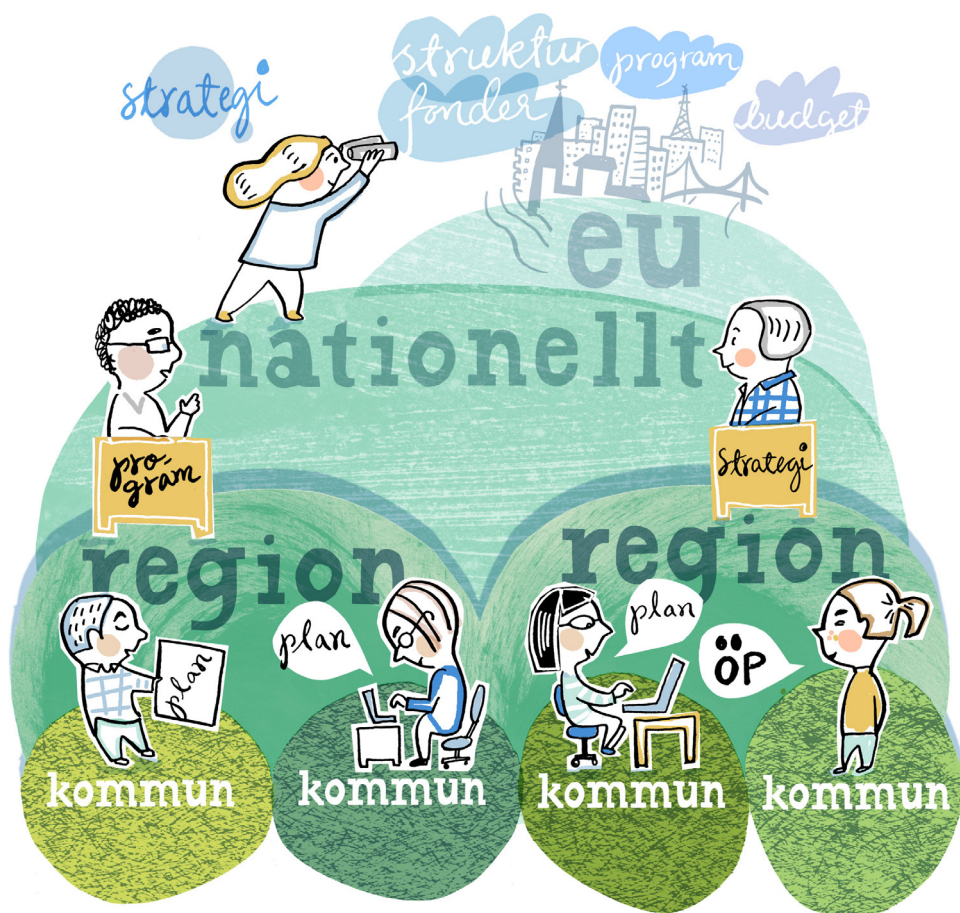

EU:s fonder och program 2014–2020

EN SNABBGUIDE FÖR KOMMUNER, LANDSTING OCH REGIONER

Sveriges
Kommuner
och Landsting

EU:s fonder och program 2014–2020

EN SNABBGUIDE FÖR KOMMUNER, LANDSTING OCH REGIONER

Upplysningar om innehållet:

Louise Andersson, louise.andersson@skl.se, 08-452 70 97
och Helena Gidlöf, helena.gidlof@skl.se, 08-452 73 77

© Sveriges Kommuner och Landsting, 2015

ISBN/Bestnr: 978-91-7585-359-8

Omslagsillustration: Helena Bergendahl, www.helenabergendahl.com,

kartor: EO Effektiv marknadskommunikation

Formgivning: Åkesson & Curry

Tryck: LTAB, 2015

Förord

Den största delen av EU:s budget består av fonder och program som ska bidra till att förverkliga unionens mål och politik. Kommuner, landsting och regioner söka finansiering från dessa för olika typer av utvecklingsprojekt. Det kan handla om allt från skolutbyten till storskaliga innovationsprojekt.

Eftersom det finns en mängd olika fonder och program har vi i denna skrift samlat de flesta som är intressanta för kommuner, landsting och regioner. Varje program beskrivs kortfattat och innehåller uppgifter om vart du kan vända dig för mer information. Syftet är att ge en snabb överblick över vilka som kan vara aktuella för ditt påtänkta projekt. I första kapitlet finns också en introduktion till EU:s fonder och program samt några tips på hur du kan ta dig vidare.

Skriften är framtagen av Helena Gidlöf, SKL:s avdelnings för tillväxt och samhällsbyggnad, och Louise Andersson, SKL:s internationella sektion, i samarbete med andra sakkunniga. I skrivandets stund är det fortfarande några detaljer som kan komma att ändras. Det kan till exempel handla om nationella kontaktpunkter för programmen. Därför är det alltid bra att kontakta ansvarig myndighet för mer och aktuell information. Du kan också besöka vår webbplats, www.skl.se/eu, där vi har samlat länkar till fonderna och programmen.

Stockholm i november 2015

Jerker Stattin
Chef Internationella sektionen

Sveriges Kommuner och Landsting

Innehåll

6	EU:s fonder och program
6	ESI-fonder och sektorsprogram
7	Europa 2020-strategin är vägledande
7	Ta dig vidare
9	EU:s struktur- och investeringsfonder
12	Europeiska regionala utvecklingsfonden
18	Det nationella regionalfondsprogrammet
19	Europeiska socialfonden 2014-2020
22	Landsbygdsprogrammet
23	Havs- och fiskeriprogrammet
24	Leader - lokalt ledd utveckling
25	Europeiskt territoriellt samarbete - Interreg
25	Gränsregionala programmet Botnia-Atlantica
27	Gränsregionala programmet Öresund-Kattegat-Skagerrak
28	Gränsregionala programmet Nord
30	Gränsregionala programmet Sverige-Norge
32	Gränsregionala programmet Central Baltic
33	Gränsregionala programmet South Baltic
35	Östersjöprogrammet
37	Nordsjöprogrammet
39	Norra Periferin och Arktis
40	Interreg Europe
42	ESPON 2020
42	Urbact III - hållbar stadsutveckling

44	Sektorsprogrammen
44	Forskning och innovation - Horisont 2020
46	IT-stöd för äldre - Active Assisted Living
46	Klimat och miljö - LIFE
48	Transport - Fonden för ett sammanlänkat Europa (CEF)
49	Kulturella och kreativa sektorerna - Kreativa Europa
49	Delprogrammet Kultur - Kreativa Europa
51	Delprogrammet MEDIA - Kreativa Europa
51	Hälsa - EU:s hälsoprogram
52	Utbildning, ungdom och idrott - Erasmus+
53	Erasmus+ utbildning
54	Erasmus+ Ung & Aktiv
55	Erasmus+ idrott
56	COSME - EU:s konkurrenskraftsprogram
57	Asyl-, migrations- och integrationsfonden (AMIF)
58	Sysselsättning och social innovation (EaSi)
58	Rättigheter, jämlikhet och medborgarskap
59	Ett Europa för medborgarna 2014-2020
61	Länkar
61	Europeiska struktur- och investeringsfonderna
61	Sektorsprogrammen
64	Bilaga 1. Fördelning av medel mellan de europeiska struktur- och investeringsfonderna i Sverige

EU:s fonder och program

EU:s fonder och program är ett av EU:s främsta verktyg för att förverkliga unionens mål och politik. Det gäller framförallt för att nå målen i EU:s strategi för en hållbar tillväxt för alla – Europa 2020-strategin. Kommuner, landsting och regioner kan söka medel för att finansiera utvecklingsprojekt som bidrar till dessa och den egna verksamheten.

Denna skrift samlar majoriteten av de program som är relevanta för kommuner, landsting och regioner åren 2014-2020. Syftet är att ge en snabb överblick över vilka som kan vara aktuella för ditt påtänkta projekt.

Varje avsnitt innehåller kortfattad information om programmen. För varje program finns också ansvarig myndighet och eventuell nationell kontaktpunkt angiven som du kan vända dig till för mer information. Eftersom detaljer kan komma att ändras under programperioden är det alltid bra att kontakta dessa för att få uppdaterad och exakt information.

ESI-fonder och sektorsprogram

EU:s fonder och program kan delas in i två grupper: struktur- och investeringsfonder och sektorsprogram. Den största delen av EU:s budget finansierar fonderna och programmen.

Struktur- och investeringsfonderna, de så kallade ESI-fonderna, utgör en tredjedel av EU:s budget. Dessa ska användas för att skapa hållbar tillväxt och minska de ekonomiska och sociala skillnaderna i Europa. Här ingår bland annat den regionala utvecklingsfonden, socialfonden och landsbygdsprogrammet. Inom ESI-fonderna finns också EU:s program för territoriellt samarbete, så kallade Interreg-program, som möjliggör samarbete över nationsgränserna.

Medel inom ESI-fonderna är fördelade nationellt, interregionalt, regionalt eller lokalt. Det innebär att det finns medel tilldelat ett avgränsat geografiskt

område där också beslut tas om fördelningen av medel och projekt. Inom dessa kan medel sökas för regionala och lokala projekt utan krav på partner från ett annat EU-land. Gällande Interreg-programmen krävs däremot att aktörer från andra länder deltar.

Sektorsprogrammen stödjer istället utvecklingen inom ett visst område eller till en viss sektor. Det kan till exempel handla om kultur, miljö, utbildning eller forskning. Inom respektive program finns en pott pengar för hela EU som fördelas genom så kallade utlysningar där aktörer får skicka in projektansökningar. De som bedöms ha de bästa ansökningarna tilldelas medel. I de flesta fall krävs projektpartners från andra EU-länder.

Majoriteten av sektorsprogrammen styrs från Bryssel dit ansökningar ställs och beslutas om. För ett flertal av dessa finns nationella kontaktpunkter i medlemsländerna som till exempel ger information om programmen och svarar på frågor om ansökningsprocessen. I ett fåtal program är det nationella myndigheter som ansvarar för beslut och fördelning av medel.

Europa 2020-strategin är vägledande

Alla projekt som får stöd från EU:s fonder och program ska bidra till att nå målen i EU:s tillväxt- och sysselsättningsstrategi, Europa 2020. Kopplingen mellan EU:s fonder och program och strategin är tydligare i nuvarande programperiod än tidigare.

Europa 2020-strategin innehåller fem överordnade mål som ska nås innan år 2020. De handlar om sysselsättning, energi och klimat, innovation, utbildning och social sammanhållning. EU-länderna har utifrån dessa satt upp nationella mål anpassade efter det egna landets förutsättningar och behov. Den regionala utvecklingen är även en central fråga i strategin, till exempel ska regionala utvecklingsstrategier ta hänsyn till strategin.

Ta dig vidare

Att söka EU-medel är inte alltid helt enkelt. Det finns ett flertal aktörer som du kan vända dig till för information och frågor.

Ansvarig myndighet och nationella kontaktpunkter

Gällande ESI-fonderna kan du kontakta ansvarig myndighet i Sverige. För sektorsprogrammen som hanteras från Bryssel finns oftast en nationell kontaktpunkt som du kan vända dig till. De ger information om programmet och kan svara på frågor om ansökan.

Ansvarig myndighet och nationell kontaktpunkt finns angivet under respektive programbeskrivning i denna skrift.

EU-samordnare

Ett flertal kommuner, landsting och regioner har en EU-samordnare eller en person på en förvaltning som samordnar EU- och internationella frågor. De kan ha kännedom om vilka program som är aktuella för dig och hur du kan ta dig vidare.

Regionkontor i Bryssel

Svenska regioner finns representerade i Bryssel med egna kontor. Ett flertal av dessa bevakar EU-fonderna och kan också ge stöd och råd. Kontaktuppgifter till de svenska regionkontoren finns på SKL:s webbplats.

SKL, EU och internationellt: www.skl.se/eu

TABELL 1: Europa 2020-strategins målsättningar

	5 Mål	8 Indikatorer EU	8 Indikatorer Sverige
Smart tillväxt	Sysselsättning		
	‣ 20–64 år	75 procent	Väl över 80 procent
	Utbildning		
	‣ Minska Drop - Outs ¹	10 procent	10 procent
	‣ Öka avslutad högre utbildning, 30–34 år	40 procent	40–45 procent
Hållbar tillväxt	Forskning och utveckling		
	‣ Andel av BNP	3 procent	4 procent
	Energi & klimat		
	‣ Minskade utsläpp av växthusgaser	20 procent	40 procent
	‣ Förnybar energi EU, andel förnybar energi Sverige minst x%	20 procent	50 procent
	‣ Ökad energieffektivitet EU, minskad energiintensitet Sverige	20 procent	20 procent
Tillväxt för alla	Social delaktighet	20 miljoner färre fattiga	Minskning av andelen kvinnor och män utanför arbetsmarknaden (utom heltidsstuderande) samt andelen långtidsarbetslösa, långtidssjukskrivna väl under 14 procent senast 2020

Not. 1. Drop Outs är andelen 18–24 åringar som inte avslutat gymnasiestudier och som inte studerar.

EU:s struktur- och investeringsfonder

EU:s struktur- och investeringsfonder (ESI-fonder) ska användas för att skapa hållbar tillväxt och minska de ekonomiska och sociala skillnaderna mellan regioner i Europa.

I Sverige finns fyra ESI-fonder:

- › Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF)
- › Europeiska socialfonden (ESF)
- › Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling, inklusive Leader (EJFLU)
- › Europeiska havs- och fiskerifonden (EHFF)

För Sveriges del handlar det om följande operativa program för ESI-fonderna: ett nationellt program och åtta regionala program för regionalfonden, ett nationellt program och åtta regionala planer för socialfonden, landsbygdsprogrammet och havs- och fiskerifonden. Inom regionalfonden finns även ett antal gränsöverskridande program som kräver samarbetspartners från andra länder.

Sverige har tilldelats ca 17 miljarder kronor för programperioden 2014–2020. Därtill tillkommer nationell finansiering. Tre svenska regioner, Sydsverige, Norra Mellansverige och Mellersta Norrland, får också medel ur ett nytt ungdomssysselsättningsinitiativ för regioner med en ungdomsarbetslöshet över 25 procent. Fördelning av medel mellan ESI-fonderna hittar du i bilaga i denna skrift.

Tematiska mål styr användningen av programmen

Hur medlen ska användas inom ESI-fonderna beskrivs i den så kallade partnerskapsöverenskommelsen mellan Sverige och EU-kommissionen. Syftet med överenskommelsen är att få till en bättre samordning mellan olika politikområden och de fyra fonderna, samt för att effektivare nå målen i Europa 2020-strategin.

Partnerskapsöverenskommelsen innehåller tre mål som är vägledande för användandet av ESI-fonderna i Sverige:

- › Främja konkurrenskraft, kunskap och innovation
- › Hållbart och effektivt nyttjande av resurser för en hållbar tillväxt
- › Öka sysselsättningen, främja anställbarhet och förbättra tillgängligheten till arbetsmarknaden

Dessa är nedbrutna i elva tematiska mål som projekt inom fonderna ska arbeta mot. De olika programmen kan omfatta ett eller flera av målen. I vissa fall omfattar flera program samma mål. I tabellen på nästa sida illustreras vilka fonder som omfattas av respektive tematiskt mål.

Jämställdhet, tillgänglighet och icke-diskriminering i ESI-fonderna

Under åren 2014–2017 är jämställdhet, tillgänglighet, icke-diskriminering och hållbarhet skall-krav för projekt som söker medel från EU:s struktur- och investeringsfonder. Dessa är så kallade horisontella principer och måste beaktas i hela projektprocessen – från projektidé till slutredovisning.

Strukturfondspartnerskap prioriterar ansökningar

Inom varje programområde finns ett så kallat strukturfondspartnerskap som består av en majoritet förtroendevalda från områdets berörda kommuner, landsting och regioner. Strukturfondspartnerskapet har till uppgift att prioritera bland ansökningar till de regionala strukturfondsprogrammen liksom det nationella socialfondsprogrammet. Prioritetsordningen lämnas därefter över till förvaltande myndighet som tar beslut.

Myndigheter som förvaltar programmen

- › Tillväxtverket – Regionala utvecklingsfonden
- › ESF-rådet – Europeiska socialfonden
- › Jordbruksverket – Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling, Leader, havs- och fiskerifonden

TABELL 2. Tematiska mål för ESI-fonderna

Tematiska mål	ESI-fond
1. Forskning/innovation Stärka forskning, teknisk utveckling och innovation	Regionala utvecklingsfonden Landsbygdsfonden
2. Bredband Öka tillgången till, användningen av och kvaliteten på informations- och kommunikationsteknik	Regionala utvecklingsfonden Landsbygdsfonden
3. Konkurrenskraft Öka konkurrenskraften hos små och medelstora företag	Regionala utvecklingsfonden Landsbygdsfonden Havs- och fiskerifonden
4. Koldioxidsnål ekonomi Stödja övergången till en koldioxidsnål ekonomi inom alla sektorer	Regionala utvecklingsfonden Landsbygdsfonden
5. Anpassade klimatförändringar Främja anpassning, riskförebyggande och riskhantering i samband med klimatförändringar	Landsbygdsfonden
6. Skydda miljön Skydda miljön och främja ett effektivt resursutnyttjande	Landsbygdsfonden Havs- och fiskerifonden
7. Transport/infrastruktur Främja hållbara transporter och få bort flaskhalsar i viktig nätinфраstruktur	Regionala utvecklingsfonden
8. Hållbar sysselsättning Främja sysselsättning och arbetskraftens rörlighet	Socialfonden Landsbygdsfonden Havs- och fiskerifonden
9. Social delaktighet Främja social inkludering och bekämpa fattigdom	Socialfonden Landsbygdsfonden
10. Utbildning/livslångt lärande Investera i utbildning, färdigheter och livslångt lärande	Socialfonden Landsbygdsfonden
11. Institutionell kapacitet i den offentliga sektorn Öka kapaciteten inom offentlig förvaltning genom gränsöverskridande samarbete och erfarenhetsutbyte.	Territoriella samarbetsprogrammen

Europeiska regionala utvecklingsfonden

Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF) syftar till att minska regional obalans inom EU. ERUF finansierar insatser inom infrastruktur, sysselsättning samt lokal och regional utveckling. I Sverige finns ett nationellt och åtta regionala program som tillsammans omfattar ca 16 miljarder kronor inklusive medfinansiering.

Regionalfondsprogrammen

Regionalfondsprogrammen ska stärka regionernas konkurrenskraft och bidra till hållbar tillväxt. Programmen ska bidra till strukturuomvandling i regioner inom områdena innovation, entreprenörskap och grön ekonomi.

Det finns åtta regionala program i Sverige. Dessa är geografiskt indelade i så kallade NUTS II-regioner:

- › Övre Norrland
- › Mellersta Norrland
- › Norra Mellansverige
- › Östra Mellansverige
- › Stockholm
- › Västsverige
- › Småland och Öarna
- › Skåne-Blekinge

Inom varje program finns ett antal insatsområden som är utformade efter regionala behov kopplat till regionalfondens tematiska insatsområden. De stödjer exempelvis projekt som syftar till att ge företag stöd med internationalisering, tillgång till riskkapital i tidiga skeenden, tillgång till IT-infrastruktur och att knyta samman forskningsmiljöer på universitet med näringslivet.

Vem kan söka?

Programmen vänder sig främst till offentliga aktörer, ideella och ekonomiska föreningar. Enskilda näringsidkare och privatpersoner kan inte ansöka om stöd.

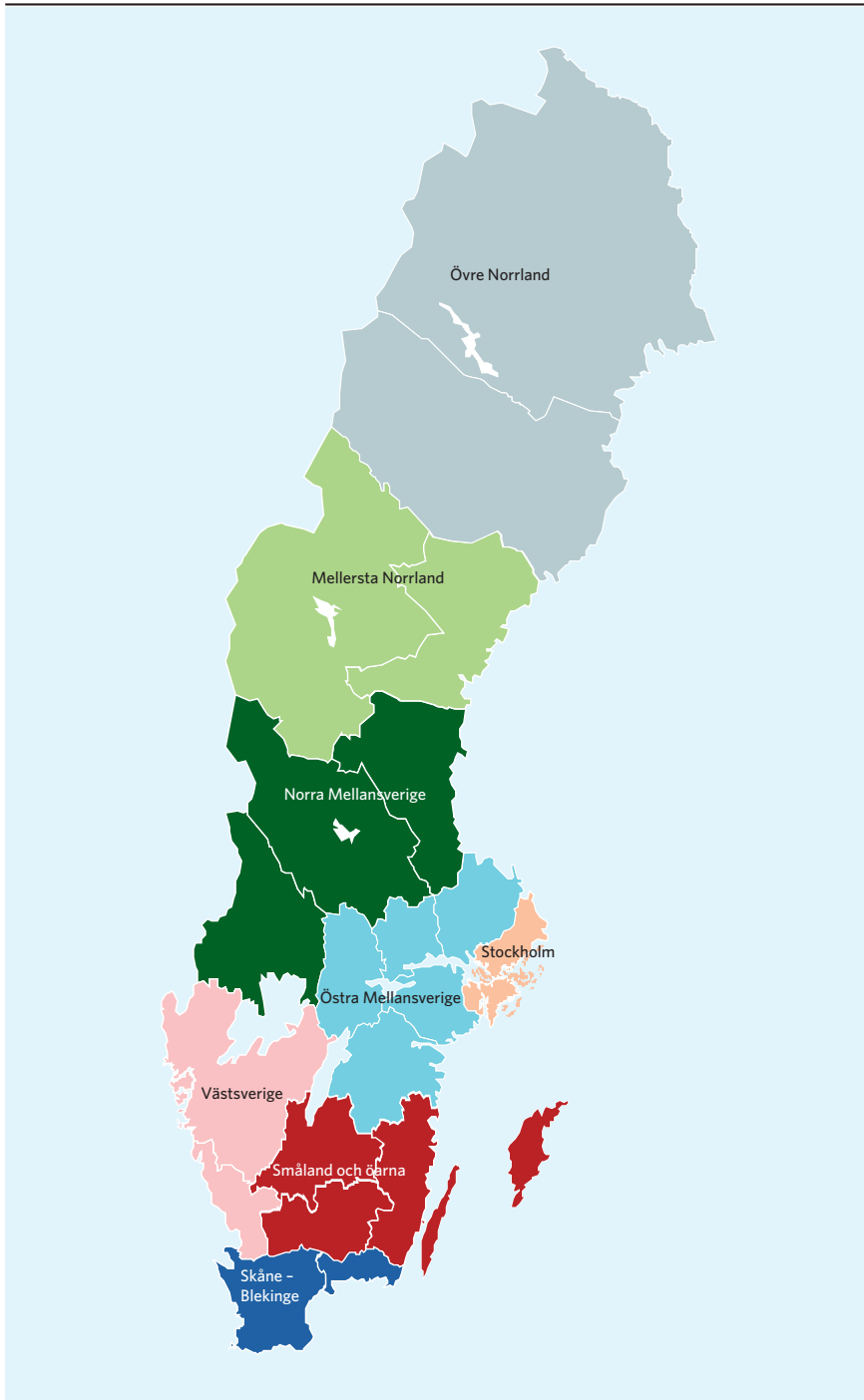
EU-stöd

EU-stödet uppgår till 50 procent. Nytt för denna programperiod är att privata aktörer kan vara medfinansiärer.

Utlysningar

Aktuella utlysningar finns på Tillväxtverket webbplats. Ansökan ställs till Tillväxtverket.

FIGUR 1. De åtta regionalfondsprogrammen

Förvaltande myndighet

Tillväxtverket är förvaltande myndighet för regionalfondsprogrammen i Sverige.

På följande sidor finns respektive programs insatsområden angivna.

Tillväxtverket, Regionalfondsprogrammen: eu.tillvaxtverket.se/

FIGUR 1. Programmet för Övre Norrland – Norrbottens och Västerbotten

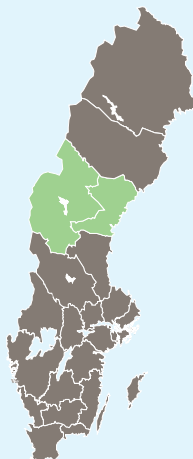
FIGUR 2. Programmet för Mellersta Norrland – Jämtland och Västernorrland

Programmet för Mellersta Norrland – Jämtland och Västernorrland

› 1,24 miljarder kronor för tillväxt och sysselsättning

Fem insatsområden:

- › Att stärka forskning, teknisk utveckling och innovation
- › Att öka tillgången till, användningen av och kvaliteten på informations- och kommunikationsteknik (IKT)
- › Att öka konkurrenskraften hos små och medelstora företag
- › Att stödja övergången till en koldioxidsnål ekonomi i alla sektorer
- › Att främja hållbara transporter och få bort flaskhalsar i viktiga nätinfrastruktur

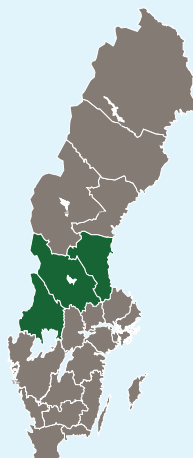
FIGUR 3. Programmet för Norra Mellandsverige – Gävleborg, Dalarnas och Värmland

Programmet för Norra Mellandsverige – Gävleborg, Dalarnas och Värmland

› 1,18 miljarder kronor för tillväxt och sysselsättning

Fyra insatsområden:

- › Att stärka forskning, teknisk utveckling och innovation
- › Att öka tillgången till, användningen av och kvaliteten på informations- och kommunikationsteknik (IKT)
- › Att öka konkurrenskraften hos små och medelstora företag
- › Att stödja övergången till en koldioxidsnål ekonomi i alla sektorer

FIGUR 4. Programmet för Östra Mellansverige – Örebro, Västmanlands, Uppsala, Södermanlands och Östergötland

Programmet för Östra Mellansverige – Örebro, Västmanlands, Uppsala, Södermanlands och Östergötland

‡ 564 miljoner kronor för tillväxt och sysselsättning

Tre insatsområden:

- ‡ Att stärka forskning, teknisk utveckling och innovation
- ‡ Att öka konkurrenskraften hos små och medelstora företag
- ‡ Att stödja övergången till en koldioxidsnål ekonomi i alla sektorer

FIGUR 5. Programmet för Stockholm

Programmet för Stockholm

‡ 298 miljoner kronor för tillväxt och sysselsättning

Tre insatsområden:

- ‡ Att stärka forskning, teknisk utveckling och innovation
- ‡ Att stödja kapacitet för små och medelstora företag att växa på regionala, nationella och internationella marknader samt ägna sig åt innovationsprocesser
- ‡ Främja forskning och innovation i, samt tillämpning av, koldioxid teknik

FIGUR 6. Programmet för Småland och Öarna – Jönköping, Kronoberg, Kalmar och Gotland

Programmet för Småland och Öarna – Jönköping, Kronoberg, Kalmar och Gotland

› 532 miljoner kronor för tillväxt och sysselsättning

Fyra insatsområden:

- › Att stärka forskning, teknisk utveckling och innovation
- › Att öka tillgången till, användningen av och kvaliteten på informations- och kommunikationsteknik (IKT)
- › Att öka konkurrenskraften hos små och medelstora företag
- › Att stödja övergången till en koldioxidsnål ekonomi i alla sektorer

FIGUR 7. Programmet för Västsverige – Västra Götaland och Halland

Programmet för Västsverige – Västra Götaland och Halland

› 450 miljoner kronor för tillväxt och sysselsättning

Tre insatsområden:

- › Samverkan inom forskning och innovation
- › Konkurrenskraftiga små och medelstora företag
- › Innovation för en koldioxidsnål ekonomi

FIGUR 8. Programmet för Skåne – Blekinge

Det nationella regionalfondsprogrammet

Det nationella regionalfondsprogrammet ska komplettera de insatser som görs inom de åtta regionala strukturfondsprogrammen samt stödja samverkan mellan regional, nationell och europeisk nivå. Syftet är också att stödja samverkansprojekt mellan län, samt mellan län och den nationella nivån, som bidrar till att utveckla regionala styrkeområden utifrån de regionala förutsättningarna. Det nationella programmet omfattar totalt 2,2 miljarder kronor inklusive medfinansiering.

Programmet stödjer insatser inom tre områden:

1. Stärka forskning, teknisk utveckling och innovation

Projekt som genom samverkan över regionala och nationella gränser bidrar till att stärka regionala forsknings- och innovationsmiljöer. Programmet prioriterar särskilt forsknings- och innovationsprojekt som har koppling till miljödrivna marknader. I syfte att skapa en nod för vetenskap, teknologi, humankapital och entreprenörskap kommer prioriteringen att inriktas på att stödja uppbyggnaden av forskningsinfrastrukturen European Spallation Source (ESS). Inom insatsområde 1 går 85 procent av medlen till utbyggnaden av ESS.

2. Bidra till en ökad konkurrenskraft hos små och medelstora företag

Projekt som syftar till att öka tillgången på riskkapital i tidiga skeden till

små och medelstora företag, samt projekt för att få in fler privata aktörer på riskkapitalmarknaden.

3. Stödja övergången till en koldioxidsnål ekonomi inom alla sektorer

Projekt kan exempelvis vara nätverk som underlättar för små och medelstora företag att energieffektivisera sin verksamhet eller nätverk för innovations- och teknikupphandling. Projekt som leder till ett ökat utbud av privat riskkapital inom områdena förnybar energi och energi-effektivisering kan också få stöd.

Vem kan söka?

Typer av stödmottagare varierar beroende på insatsområde. Exempel är universitet, högskolor och forskningsinstitut, offentliga organisationer, klusterorganisationer, Science Parks och andra typer av nätverk. Stödmottagaren ska vara en juridisk person. Huvudsakliga målgrupper är små- och medelstora företag samt privata och offentliga aktörer som kan stödja företagsnätverk.

EU-stöd

EU-stödet uppgår till 50 procent.

Utlysningar

Aktuella utlysningar finns på Tillväxtverket webbplats. Ansökan ställs till Tillväxtverket.

Förvaltande myndighet

Tillväxtverket är förvaltande myndighet för regionalfondsprogrammen i Sverige.

Tillväxtverket, Regionalfondsprogrammen: eu.tillvaxtverket.se/

Europeiska socialfonden 2014–2020

Europeiska socialfonden (ESF) är EU:s viktigaste verktyg för att skapa fler och bättre jobb i Europa. Socialfonden ska bidra till en väl fungerande arbetsmarknad och en varaktigt ökad sysselsättning på lång sikt. Huvudmålet är att minska skillnader i välstånd och levnadsstandard mellan EU:s medlemsländer.

Utgångspunkten för fondmedlens användning under programperioden 2014–2020 är att dessa ska förstärka och utveckla den nationella arbetsmarknadspolitiken och bidra till att nå Europa 2020-strategins målsättningar.

Insatserna genom socialfonden ska:

- › Stimulera kompetensutveckling som stärker individers ställning på arbetsmarknaden
- › Förstärka kopplingen mellan utbildning och arbetsliv
- › Öka övergångarna till arbete bland personer som står långt ifrån arbetsmarknaden
- › Underlätta ungas etablering i arbetslivet och deltagande i utbildning

Satsningarna som Sverige gör under perioden beskrivs i ett operativt program, Socialfondsprogrammet. Det omfattar totalt 13,2 miljarder kronor inklusive medfinansiering.

Programmet ger stöd till följande programområden:

1. Kompetensförsörjning
2. Ökade övergångar till arbete
3. Satsningar på ungdomar inom ramen för EU:s Sysselsättningsinitiativ för unga

Ett nationellt program och åtta regionala handlingsplaner

Socialfonden består av ett nationellt program och åtta regionala handlingsplaner.

Det nationella programmet utgör 25 procent av socialfonden vilket motsvarar ungefär 1,5 miljarder kronor. Projekt ska genomföras på såväl nationell som regional och lokal nivå. Det nationella programmet anger utgångspunkter och prioriteringar för användningen av socialfondens nationella medel.

De regionala handlingsplanerna är geografiskt indelade i åtta så kallade NUTS II-regioner, vilka är desamma som för de regionala programmen inom regionala utvecklingsfonden (ERUF). Inom varje programområde finns en regional handlingsplan som anger hur medlen ska användas. Dessa möjliggör en anpassning av det nationella programmet till regionala förhållanden.

Alla regionala handlingsplaner omfattas av programområde 1 och 2. Mellersta Norrland, Norra Mellansverige och Sydsverige omfattas också av programområde 3.

Vem kan söka?

Offentliga organisationer, privata företag och ideella organisationer.

EU-stöd

EU-stödet uppgår generellt till 50 procent men kan variera beroende på utlysning.

FIGUR 10. Europeiska socialfonden

Utlysningar

Aktuella ansökningsomgångar finns på Svenska ESF-rådets hemsida. Ansökan ställs till ESF-rådet.

Förvaltande myndighet

Svenska ESF-rådet är förvaltande myndighet för socialfonden i Sverige.

ESF-rådet: www.esf.se

Landsbygdsprogrammet

Landsbygdsprogrammet 2014–2020 har som målsättning att bidra till en modern landsbygd, lönsamma och livskraftiga företag, samt aktiva bönder som ger oss öppna marker med betande djur. Programmet ger stöd och ersättningar för att utveckla landsbygden och fokuserar på miljö, hållbar utveckling och innovation.

Landsbygdsprogrammet innehåller sex prioriterade områden med totalt 15 tillhörande fokusområden som beskriver prioriteringarna i detalj:

1. Kunskapsöverföring och innovation inom jordbruk och på landsbygden
2. Främja konkurrenskraft och innovation i jordbruksföretag och i regioner, samt främja innovativ jordbruksteknik
3. Förbättra djurvälståndet, riskhantering samt bearbetning och marknadsföring av jordbruksprodukter
4. Återställa, bevara och främja ekosystem kopplade till jordbruk
5. Främja resurseffektivitet och stödja övergången till en koldioxidsnål och klimattålig ekonomi inom jordbruks- och livsmedelssektorn
6. Främja social utveckling, bekämpa fattigdom och ekonomisk utveckling på landsbygden

Sverige har tilldelats 14,8 miljarder kronor för hela programperioden. Tillammans med andra finansieringskällor från bland annat den svenska regeringen och kommuner har det svenska landsbygdsprogrammet totalt 36,1 miljarder kronor.

I det svenska landsbygdsprogrammet finns också satsningar på bredbandsuppbyggnad som riktar sig till områden där det inte är lönsamt för marknaden att bygga ut. Satsningen uppgår till totalt 3,25 miljarder kronor vilket är dubbelt så mycket som förra programperioden.

Vem kan söka?

Offentliga organisationer, företag på landsbygden, branschorganisationer, ideella organisationer och ekonomiska föreningar.

EU-stöd

Det finns ett antal olika stöd och ersättningar i programmet. För vissa kan projektstöd uppgå till 100 procent och för andra används schabloner. Företagsstöd uppgår till max 40 procent.

Utlysningar

Aktuella ansökningsomgångar finns på Jordbruksverkets webbplats.

Förvaltande myndighet

Länsstyrelserna och Jordbruksverket beroende på del i programmet. Skogsstyrelsen förvaltar skogsbruksdelarna.

Jordbruksverket: www.jordbruksverket.se

Havs- och fiskeriprogrammet

Havs- och fiskeriprogrammet ska dels utveckla ett miljömässigt, ekonomiskt och socialt hållbart fiske och vattenbruk i Sverige, dels genomföra en del av den integrerade havspolitikerna och olika EU-miljödirektiv. Programmet omfattar cirka 1,5 miljarder kronor inklusive medfinansiering.

De övergripande målen i programmet är att främja sysselsättning, öka konkurrenskraften hos små och medelstora företag, skydda miljön och främja en hållbar användning av resurser.

Programmet har sex prioriteringar:

1. Främjande av ett miljömässigt hållbart, resurseffektivt, innovativt, konkurrenskraftigt och kunskapsbaserat fiske
2. Främjande av ett miljömässigt hållbart, resurseffektivt, innovativt, konkurrenskraftigt och kunskapsbaserat vattenbruk
3. Främjande av genomförandet av den gemensamma fiskeripolitiken
4. Ökning av sysselsättningen och den lokala sammanhållningen genom lokalt ledd utveckling
5. Främjande av saluföring och beredning
6. Främjande av genomförandet av den integrerade havspolitikerna

Vem kan söka?

Olika åtgärder har olika målgrupp. En del åtgärder är öppna för alla. Offentliga organisationer, företag på landsbygden, branschorganisationer, ideella organisationer och ekonomiska föreningar kan söka.

EU-stöd

Företags- och investeringsstöd finns att söka inom ett trettiotal åtgärder som är kopplade till de sex prioriteringarna. Stödet ligger på 50–100 procent av kostnaden beroende på vem som är den sökande.

Utlysningar

Ansökningar kan göras löpande via Jordbruksverkets e-tjänst.

Förvaltande myndighet

Jordbruksverket är förvaltande myndighet.

Jordbruksverket: www.jordbruksverket.se

Leader – lokalt ledd utveckling

Leader är en metod för lokal utveckling som bygger på samverkan mellan offentliga, ideella och privata aktörer. Målet är att skapa attraktiva områden med konkurrenskraftig verksamhet utifrån lokala initiativ och förutsättningar.

Leader finansieras av alla fyra struktur- och investeringsfonder och kan användas för olika typer av projekt inom dessa. Det kan till exempel handla om utbyte mellan stad och landsbygd, arbetsmarknadsprojekt, näringslivsutveckling och innovationer.

Vilka projekt som tilldelas medel bestäms av lokala partnerskap (LAG). Partnerskapen utgörs av representanter från offentlig, privat och ideell sektor inom ett begränsat område. De tar fram en lokal utvecklingsstrategi för området som bestämmer vilka fonder som kan användas samt vilka projekt som ska prioriteras. Varje Leaderområde har ett eget lokalt kontor.

Vem kan söka?

Offentliga organisationer, privata företag, ekonomiska föreningar och ideella organisationer.

EU-stöd

EU-stödet uppgår till maximalt 70 procent.

Förvaltande myndighet

Jordbruksverket samordnar och ansvarar för förvaltningen, samt finns lokala verksamhetskontor i varje Leaderområde. Leaderområden och de lokala kontoren finns på Jordbruksverkets webbplats.

Jordbruksverket: www.jordbruksverket.se

Europeiskt territoriellt samarbete – Interreg

Territoriellt samarbete och de så kallade interreg-programmen syftar till att främja en ökad integration och samarbete mellan regioner i olika länder inom EU. De ska liksom övriga program som finansieras av regionalfonden bidra till genomförandet av Europa 2020-strategin. Totalt uppgår finansieringen från EU till 12,2 miljarder kronor.

Interreg finansierar framför allt insatser inom forskning och innovation, hållbara transporter, insatser som främjar en gränsöverskridande arbetsmarknad samt utvecklingen av miljövänliga energikällor. En viktig utgångspunkt för de program vars geografi omfattar hela eller delar av Östersjön är EU:s strategi för Östersjöregionen. Strategin syftar till att rädda havsmiljön, öka välförhållandet och länka samman regionen.

Sverige deltar i 13 program:

- › Sex gränsregionala program: Öresund-Kattegat-Skagerrak, Sverige-Norge, Botnia-Atlantica, Nord, Central Baltic och South Baltic
- › Tre transnationella program: Norra Periferin och Arktis, Östersjöprogrammet och Nordsjöprogrammet
- › Fyra interregionala program som omfattar hela EU: ESPON 2020, Interact, Interreg Europe och URBACT III

Programmen finns beskrivna på följande sidor. Samlad information om interreg-programmen finns också på Tillväxtverkets webbplats.

Tillväxtverket, Interreg: interreg.tillvaxtverket.se

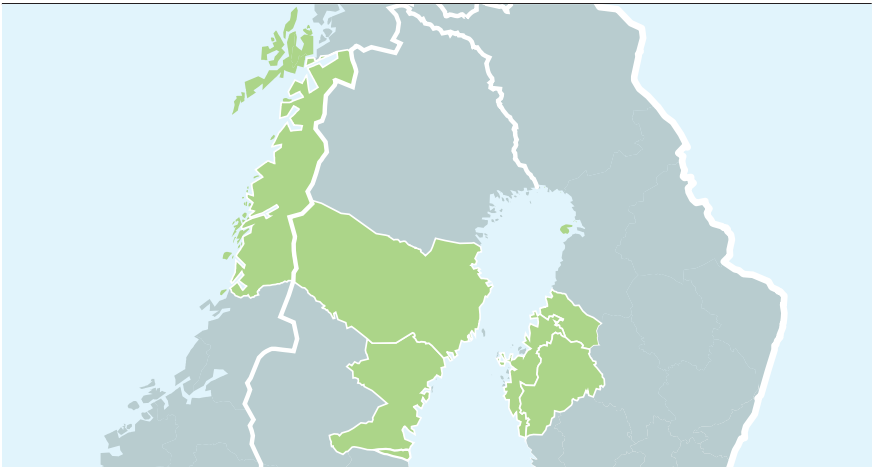
Gränsregionala programmet Botnia-Atlantica

Botnia-Atlantica finansierar gränsöverskridande projekt mellan Sverige, Finland och Norge. Programmet ska på ett hållbart sätt bidra till en ökad innovationskapacitet, ett stärkt näringsliv, utvecklade natur- och kulturarv samt goda öst-västliga kommunikationer.

Programmet har fyra insatsområden:

- › **Innovation:** målet är bland annat att utveckla långsiktigt hållbara kompetenscentra för att skapa innovationsmiljöer som är konkurrenskraftiga, samt en ökad tillämpning av innovativa lösningar.
- › **Näringsliv:** ska bidra till ett utvecklat samarbete mellan företag i programområdet.
- › **Miljö:** programmet finansierar insatser för att öka beredskapen att hantera miljöutmaningar i havs- kust- och fjällområdena.
- › **Transport:** strategier för hållbara öst-västliga transportlänkar ingår som möjligt insatsområde.

FIGUR 11. Botnia-Atlantica

Vem kan söka?

Stödmottagare kan till exempel vara universitet, högskolor, forskningsinstitutioner, näringslivets organisationer, offentliga verksamheter, offentliga myndigheter, organisationer för naturskydd, myndigheter och offentliga aktörer.

Områden som ingår

- › Sverige: Västerbottens län, Västernorrlands län samt Nordanstigs kommun
- › Finland: Mellersta Österbotten, Österbotten och Södra Österbotten
- › Norge: Nordland fylke

Inom Botnia-Atlanticaprogrammet krävs att projektet har partner i minst två av de tre deltagande länderna.

EU-stöd

Upp till 60 procent EU-stöd för svenska aktörer.

Utlysningar

Utlysningar av projektmedel sker två till tre gånger per år och annonseras på programmets webbplats.

Förvaltande myndighet och programsekretariat

Förvaltande myndighet och programsekretariat är placerade på Länsstyrelsen Västerbotten. Kontaktuppgifter finns på programmets webbplats.

Botnia-Atlantica: www.botnia-atlantica.eu

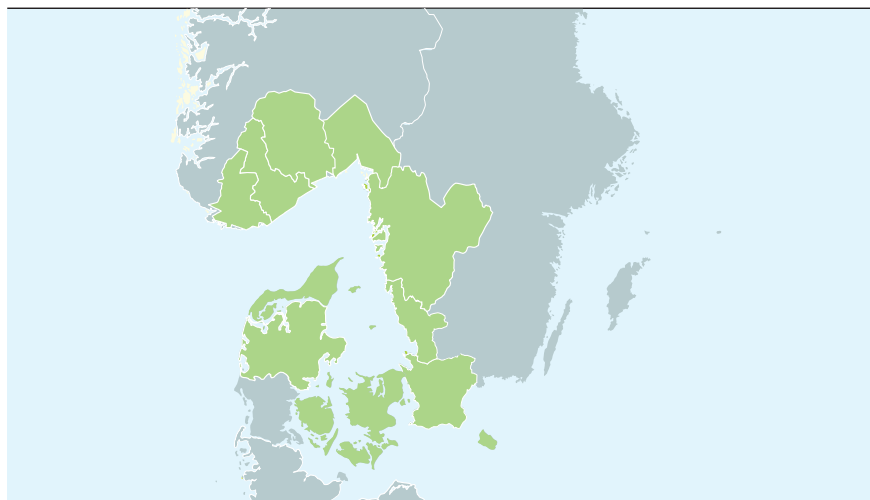
Gränsregionala programmet Öresund-Kattegat-Skagerrak

Programmet Öresund-Kattegat-Skagerrak ger stöd till samarbetsprojekt som rör gemensamma utmaningar i programområdet i Sverige, Danmark och Norge.

Programmet ger stöd till projekt inom områdena:

- ✦ **Innovation:** projekt som stärker förutsättningarna för forskning, teknisk utveckling och innovation.
- ✦ **Grön ekonomi:** projekt som stödjer övergången till en koldioxid ekonomi inom alla sektorer.
- ✦ **Transport:** projekt som främjar hållbara transporter och får bort flaskhalsar i viktig nätinфраstruktur.
- ✦ **Sysselsättning:** projekt som främjar sysselsättning och arbetskraftens rörlighet.

FIGUR 12. Öresund-Kattegatt-Skagerrak

Vem kan söka?

Alla typer av organisationer kan söka stöd, offentliga såväl som privata. Enskilda näringsidkare och privatpersoner kan inte söka stöd.

Områden som ingår

Skåne, Halland och Västra Götaland är svenska län som ingår i programmet.

Programområdet delas in i tre delområden:

1. **Öresund-Kattegat-Skagerrak:** hela programgeografien. I denna typ av projekt krävs deltagare från minst två länder och från regioner i båda delområdena Öresund och Kattegat-Skagerrak.
2. **Kattegat-Skagerrak:** Midtjylland, Nordjylland, Halland, Västra Götaland, Østfold, Akershus, Vestfold, Buskerud, Telemark, Aust-Agder, Vest-Agder samt Oslo kommune. I denna typ av projekt ska det finnas deltagare från minst två länder.
3. **Öresund:** programområdet täcker regionerna Skåne, Region Hovedstaden och Region Sjælland. I denna typ av projekt krävs deltagare från minst två länder.

EU-stöd

EU-stödet uppgår till 50 procent.

Utlysningar

Aktuella utlysningar annonseras på programmets webbplats.

Förvaltande myndighet

Tillväxtverket är förvaltande myndighet. Programmet har också två sekretariat, ett i Göteborg för Kattegatt-Skagerrak och ett i Köpenhamn för Öresund. Kontaktuppgifter finns på programmets hemsida:

Öresund-Kattegat-Skagerrak: www.interreg-oks.eu

Gränsregionala programmet Nord

Det gränsregionala programmet Nord medfinansierar gränsöverskridande samarbete som stärker den ekonomiska och sociala utvecklingen. Det övergripande målet för Nordprogrammet är att stärka programrådets konkurrenskraft och attraktivitet.

Nordprogrammet har fyra insatsområden:

- › **Forskning och innovation:** stärka företagens kommersialiseringsförmåga av innovationer samt stärka förmågan hos aktörerna inom innovationssystemet att agera på den europeiska forskningsarenan.

- **Entreprenörskap:** öka andelen små och medelstora företag med gränsöverskridande modeller i regionen samt bidra till ökad export bland dessa företag.
- **Kultur och miljö:** stärka och levandegöra regionens kultur och kulturarv, förbättra bevarandestatusen över naturmiljöer samt öka den offentliga sektorns kunskap och kompetens om grön tillväxt och resurseffektivitet i regionen.
- **Gemensam arbetsmarknad:** öka den gränsöverskridande rörligheten på arbetsmarknaden i regionen. Unikt mål för Sápmi inom insatsområdet är att stärka kompetensen och kunskapsutvecklingen inom de samiska näringarna.
- **Unikt mål för Sápmi:** stärka det samiska språket inom den samiska befolkningen.

FIGUR 13. Nord

Vem kan söka?

Den som ansöker om stöd ska vara en juridisk person och kan vara privat såväl som offentlig. Enskilda näringsidkare och privatpersoner kan inte söka stöd.

Områden som ingår

Programmet omfattar norra Sverige, norra Finland, norra Norge och Sápmi och är uppdelat i två geografiska delområden: Nord och Sápmi:

1. **Nord:** Norrbottens län och kommunerna Norsjö, Malå, Skellefteå och Sorsele i Västerbottens län i Sverige. Nordlands, Troms och Finnmarks fylkeskommuner i Norge. Lapplands, Norra Österbottens och Mellersta Österbottens landskap i Finland.

- 2. Sápmi:** Norrbottens län, Västerbottens län, Jämtlands län, Västernorrlands län samt del av Dalarna län (Idre samebys område) i Sverige. Finnmark, Troms, Nordland, Nord-Trøndelag, Sør-Trøndelag fylken samt del av Hedmark fylke (Elgå Reinbetesdistrikt) i Norge. Lappland, Norra Österbotten samt Mellersta Österbotten i Finland.

Ett projekt måste ha partners från minst två av länderna inom programområdet.

EU-stöd

EU-stöd uppgår till 65 procent. Norska Interreg-medel kan stå för 50 procent av den totala finansieringen.

Utlysningar

Utlysning av projektmedel sker ett par gånger per år och finns på programets webbplats.

Förvaltande myndighet

Förvaltande myndighet och programsekretariat är placerade på Länsstyrelsen Norrbotten. Kontaktuppgifter finns på programmets webbplats.

Interreg Nord: www.interregnord.se

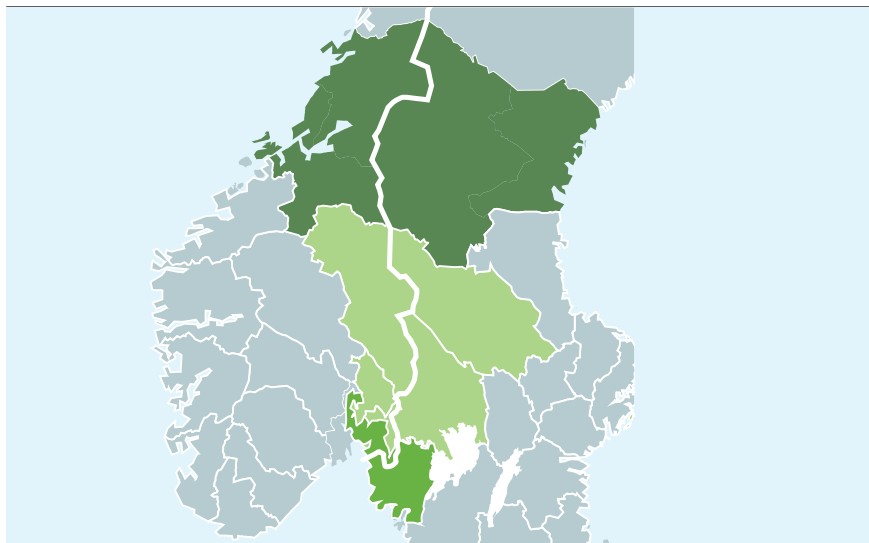
Gränsregionala programmet Sverige-Norge

Programmet Sverige-Norge syftar till att skapa de bästa förutsättningarna för en ekonomisk stark region med attraktiv livsmiljö genom gränsöverskridande samarbete. Programmet omfattar fem svenska regioner och fem norska fylken.

Programmet har fem prioriterade insatsområden:

- › **Innovativa miljöer:** projekt som stärker forskning, teknisk utveckling och innovation.
- › **Små och medelstora företag:** projekt som främjar små och medelstora företags konkurrenskraft.
- › **Natur och kulturarv:** projekt som skyddar miljön och främjar en hållbar användning av resurser.
- › **Hållbara transporter:** projekt som främjar hållbara transporter och få bort flaskhalsar i viktig nätinфраstruktur.
- › **Sysselsättning:** projekt som främjar sysselsättning och arbetskraftens rörlighet.

FIGUR 14. Sverige-Norge

Vem kan söka?

Exempel på stödmottagare är universitet, högskolor, forskningsinstitutioner, gymnasier, grundskolor, yrkes- och lärlingsutbildningar, folkhögskolor, folkbildningsorganisationer, näringslivsorganisationer, bransch- och intresseorganisationer, kommuner, landsting, fylkeskommuner, statliga myndigheter, kulturinstitutioner samt kooperativ.

Områden som ingår

Jämtland, Västernorrland, Värmland, Dalarna och Västra Götaland är svenska län som ingår i programmet. Programmet består av tre delområden:

1. **Nordens Gröna Bälte:** Jämtland och Västernorrland i Sverige samt Nord-Trøndelag och Sør-Trøndelag fylke i Norge.
2. **Inre Skandinavien:** Värmland och Dalarna i Sverige samt Hedmark fylke i Norge.
3. **Gränslöst Samarbete:** Västra Götalands län i Sverige samt Østfold och Akershus fylke i Norge.

EU-stöd

EU-stöd uppgår till maximalt 50 procent. Privat medfinansiering är möjligt.

Utlysningar

Aktuella utlysningar finns på programmets webbplats.

Förvaltande myndighet

Förvaltande myndighet och programsekretariat är placerade på Länsstyrelsen Jämtlands län i Östersund. Kontaktuppgifter finns på programmets webbplats.

Sverige-Norge: www.interreg-sverige-norge.com

Gränsregionala programmet Central Baltic

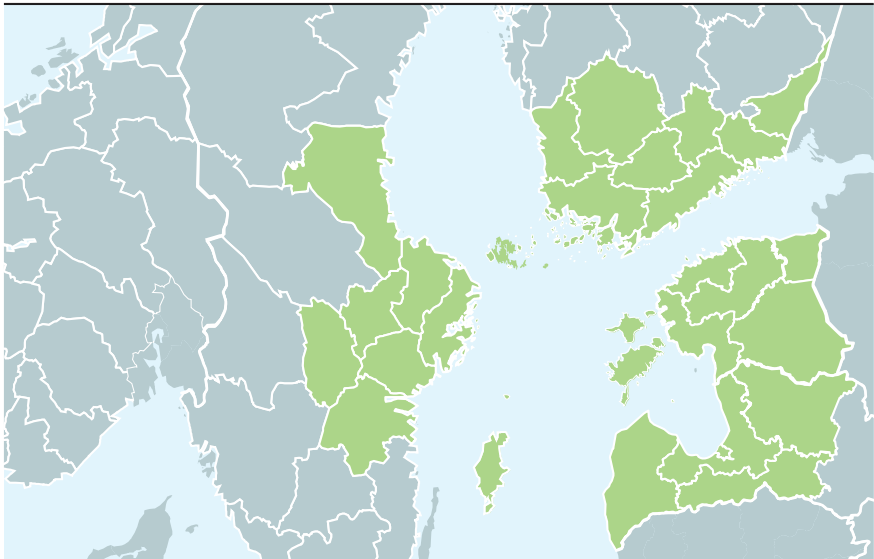
Programmet Central Baltic ska stödja åtgärder som skyddar havsmiljön, ökar tillgängligheten och förbättrar välståndet i regionen. Programmet finansierar också insatser som bidrar till en ökad samhällsgemenskap och motverkar social exkludering. Central Baltic omfattar delar av Sverige, Finland inklusive Åland, Estland och Lettland kring Östersjön.

Programmet fokuserar på fyra tematiska mål:

- › Stärkandet av regionens ekonomiska konkurrenskraft
- › Hållbar användning av våra gemensamma resurser
- › Ökad tillgänglighet i regionen
- › Förbättrad kompetens och ökad samhällsgemenskap

De fyra prioriteringarna gäller för alla regioner inom programmet. Utöver dessa finns målsättningar som är riktade till specifika områden. Dessa finns beskrivna i programmets handlingsplan.

FIGUR 15. Central Baltic

Vem kan söka?

Stödmottagare kan vara offentliga eller privata organisationer till exempel kommuner, landsting, regionförbund, myndigheter, universitet, högskolor, yrkeshögskolor, forskningsinstitutioner, näringslivets organisationer, offentliga verksamheter, organisationer för naturskydd, ideella föreningar, och stiftelser.

Områden som ingår

Gotland, Gävleborg, Stockholm, Södermanland, Uppsala, Östergötland, Västmanland och Örebro är svenska län som ingår i programmet. Programmet består av tre delområden:

- ▶ **Central Baltic:** hela programområdet. Stödjer projekt som ger mervärde till hela centrala Östersjöområdet.
- ▶ **Södra Finland – Estland:** ger stöd till finska och estländska regioner i programområdet (ej Åland).
- ▶ **Skärgården och öarna:** ger stöd till kustkommunerna i programområdet. Delområdet ger bara stöd till projekt som ger mervärde till öarna och skärgården. Minst en projektpartner måste vara en kustkommun.

Ett projekt måste ha partners från minst två av länderna inom programområdet.

EU-stöd

Upp till 75 procent EU-stöd för partners i Sverige, Finland och Åland och 85 procent för partners från Estland och Lettland.

Utlysningar

Aktuella utlysningar finns på programmets webbplats.

Förvaltande myndighet och svensk kontaktpunkt

Programsekretariatet är placerat i Åbo, Finland. Svensk kontaktpunkt finns på Region Östergötland och Länsstyrelsen Stockholm. Kontaktuppgifter finns på programmets webbplats.

Central-Baltic: www.centralbaltic.eu

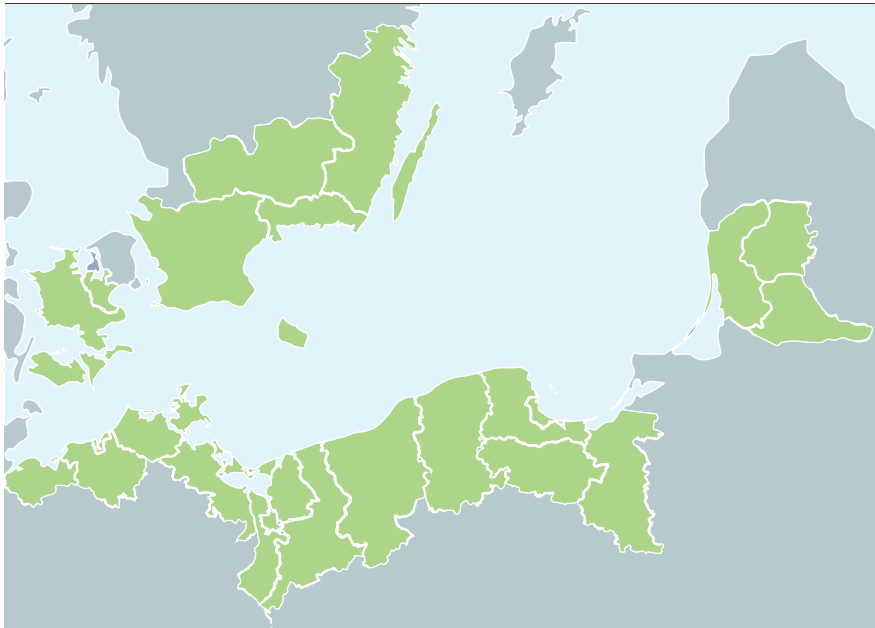
Gränsregionala programmet South Baltic

South Baltic ska stärka en gemensam hållbar utveckling i södra Östersjöområdet. Fokus ligger på att utveckla den blå och gröna tillväxtpotentialen i regionen genom gränsöverskridande samarbete. Programmet består av kustregionerna i södra Sverige, Danmark, Litauen, Tyskland och Polen.

Programmet har fem tematiska prioriteringar:

- › **Små och medelstora företags konkurrenskraft:** öka närvaron på den internationella marknaden och förbättra överföringen av innovation inom den blå och gröna sektorn.
- › **Hållbart nyttjande av gemensamma resurser:** utveckla områdets natur- och kulturmiljöer till hållbara turistmål samt öka användningen av grön teknologi för att minska utsläpp och föroreningar.
- › **Hållbara transporter:** bättre kvalitet på hållbara transporter och ta bort flaskhalsar i viktig nätverksinfrastruktur.
- › **Yrkeskompetens:** öka andelen kvalificerad arbetskraft inom den gröna och blå sektorn.
- › **Internationell samverkan:** höja kompetensen bland lokala aktörer för att delta i gränsöverskridande samarbeten och nätverk.

FIGUR 16. South Baltic

Vem kan söka?

Offentliga organisationer, kommunala bolag, handelskammare, utbildnings- och forskningssektorn, ideella sektorn etc.

Områden som ingår

- › **Sverige:** Kalmar län, Blekinge, Skåne och Kronoberg
- › **Tyskland:** Mecklenburg- Vorpommern: Nordwestmecklenburg, Rostock, Vorpommern-Rügen, Vorpommern-Greifswald

- › **Danmark:** Bornholm och Region Själland
- › **Litauen:** Klaipėda, Tauragė and Telšiai
- › **Polen:** Miasto Szczecin, Szczeciński, Stargardzki, Koszaliński, Słupski, Starogardzki, Gdański, Trójmiejski and Elbląski.

Ett projekt måste ha partners från minst två av länderna inom programområdet.

EU-stöd

Upp till 75 procent EU-stöd för partners i Sverige och Danmark och 85 procent för partners från Tyskland, Polen och Litauen.

Utlysningar

Aktuella utlysningar finns på programmets webbplats.

Förvaltande myndighet och svensk kontaktpunkt

Programsekretariatet är placerat i Gdansk, Polen. Svenska kontaktpunkter finns på Regionförbundet Kalmar län, Region Blekinge, Region Skåne och Region Kronoberg. Kontaktuppgifter finns på programmets webbplats.

South Baltic: <http://2014-2020.southbaltic.eu/>

Östersjöprogrammet

Östersjöprogrammet är ett transnationellt samarbetsprogram som syftar till att skapa en mer attraktiv, tillgänglig och hållbar Östersjöregion.

Programmet stödjer bland annat insatser med fokus på att utveckla befintlig forsknings- och innovationsinfrastruktur i Östersjöregionen, att minska utsläpp av farliga ämnen i vattnet och insatser inom transportinfrastruktur. Programmet ger också så kallad såddfinansiering till projekt som är av strategisk vikt för genomförandet av EU:s Östersjöstrategi liksom särskilt stöd till de organisationer som har ett utpekat ansvar som samordnare inom ramen för strategin.

Östersjöprogrammet har fyra prioriterade insatsområden:

› Innovation

- Forsknings- och innovationsinfrastruktur
- Smart specialisering
- Icke-teknologisk innovation

› Naturresurser

- Rena vatten
- Förnybar energi
- Energieffektivitet
- Blå tillväxt

› **Transport**

- Samordning av transportslag
- Tillgänglighet
- Sjösäkerhet
- Frakt
- Urban mobilitet

› **Kapitalisering**

- Såddfinansiering
- Särskilt stöd till prioritetssamordnare inom EU:s strategi för Östersjöregionen

FIGUR 17. Östersjöprogrammet

Vem kan söka?

Offentliga myndigheter från lokal, regional och nationell nivå, forsknings- och utvecklingsinstitutioner, intresseorganisationer, ideell sektor och privata företag.

Områden som ingår

Programmet omfattar samtliga länder runt Östersjön, dvs. hela Sverige, Finland, Estland, Lettland, Litauen, Polen, Danmark, de nordligaste delarna av Tyskland samt även Norge, Vitryssland och delar av Ryssland.

Varje projekt måste bestå av minst tre projektpartners från minst tre olika länder inom programområdet.

EU-stöd

EU-stöd uppgår till 75 procent för svenska aktörer.

Utlysningar

Information om utlysningar finns på Östersjöprogrammets webbplats.

Förvaltande myndighet och svensk kontaktpunkt

Programmets sekretariat är beläget i Rostock, Tyskland. Tillväxtverket samordnar det svenska deltagandet i EU:s strategi för Östersjöregionen. Kontaktuppgifter finns på programmets webbplats.

Östersjöprogrammet: www.interreg-baltic.eu

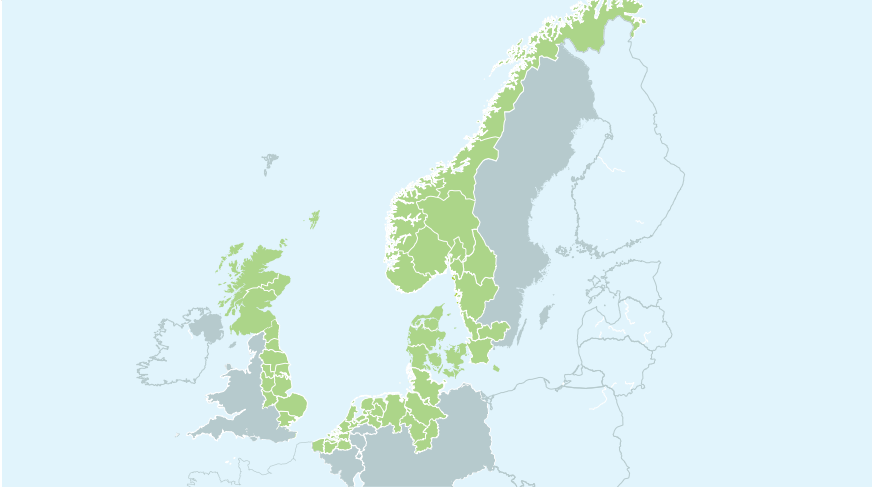
Nordsjöprogrammet

Nordsjöprogrammet är ett transnationellt samarbetsprogram med målsättningen att göra Nordsjöregionen till en bättre region att bo och investera i. Programmets fokus ligger på tillväxt, innovation, hållbara transporter samt miljöutveckling.

Det finns fyra prioriterade insatsområden inom programmet:

- › **Tillväxt:** stärka forskning, teknisk utveckling och innovation i privat och offentlig sektor genom ökad kunskapsöverföring mellan olika aktörer och kapacitetsuppbyggnad.
- › **Miljöinnovation:** främja grön tillväxt genom främjande av miljöinnovation och stöd till övergången till resurseffektiva medel i privat och offentlig sektor.
- › **Hållbar Nordsjöregion:** skydd mot klimatförändringar och bevara miljön genom utveckling av metoder för anpassning till klimatförändringar och hållbar ekosystem.
- › **Gröna transporter och mobilitet:** främja hållbara transporter och ta bort flaskhalsar i viktig nätverksinfrastruktur.

FIGUR 18. Nordsjöprogrammet

Vem kan söka?

Offentliga organisationer, ideella organisationer, forskningsinstitut och universitet, privata aktörer.

Områden som ingår

Värmland, Västra Götaland, Halland, Skåne och Kronoberg är svenska län som ingår i programmet. Hela Norge och Danmark ingår i programmet, samt regioner i Tyskland, Storbritannien, Nederländerna och Flandern (Belgien). Minst tre partner måste ingå i projekt, varav en måste vara från ett EU-land.

EU-stöd

EU-stödet uppgår till 50 procent.

Utlysningar

Aktuella utlysningar annonseras på programmets webbplats.

Förvaltande myndighet och svensk kontaktpunkt

Programsekretariatet är placerat i Viborg, Danmark. Svensk kontaktpunkt finns på Västra Götalandsregionen. Kontaktuppgifter finns på Nordsjöprogrammets webbplats.

Nordsjöprogrammet: www.northsearegion.eu

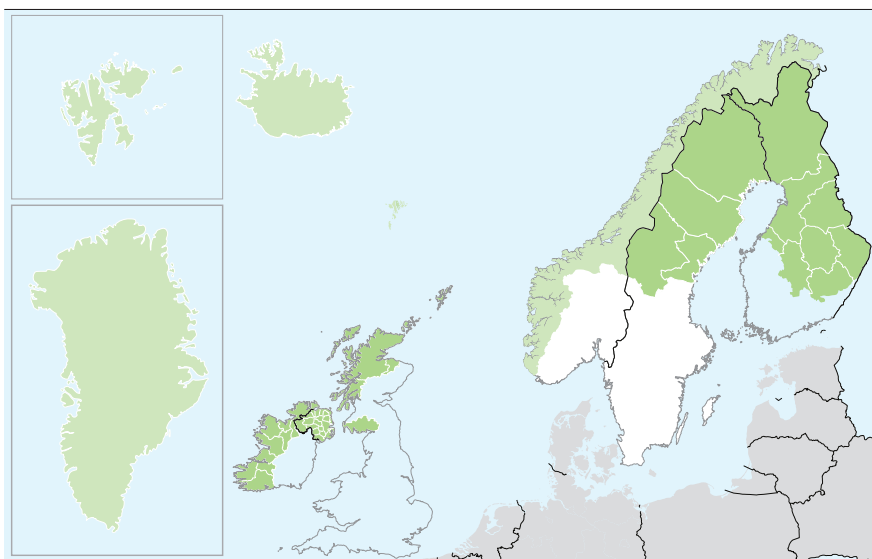
Norra Periferin och Arktis

Norra Periferin och Arktis är ett transnationellt samarbetsprogram som ska öka regionens attraktionskraft. Insatser för innovation och entreprenörskap ska generera konkurrenskraftiga och hållbara samhällen.

Programmet fokuserar på fyra tematiska områden. Glesbygd är en horisontell prioritet inom alla insatsområden.

- › Innovation för robusta och konkurrenskraftiga samhällen
- › Främja entreprenörskap med fokus på områdets konkurrensdelar, särskilt fokus på små och medelstora företag
- › Skapa energisäkra samhällen genom främjande av förnybar energi och energieffektivisering
- › Skydda och utveckla natur- och kulturmiljöer

FIGUR 19. Norra Periferin och Arktis

Vem kan söka?

Offentliga och privata aktörer såsom lokala och regionala organisationer, forskningsinstitut, små och medelstora företag i glesbygd, ideella organisationer.

Områden som ingår

Västernorrland, Jämtland, Västerbotten och Norrbotten är svenska län som ingår i programmet. Hela Grönland och Island samt regioner i Finland, Irland, Storbritannien, Finland och Norge ingår. Det finns möjligheter för partners från Kanada och Ryssland att delta.

EU-stöd

EU-stöd uppgår till 50–65 procent. Små och medelstora företag får maximalt 50 procent EU-stöd.

Utlysningar

Aktuella utlysningar annonseras på programmets webbplats.

Förvaltande myndighet och svensk kontaktpunkt

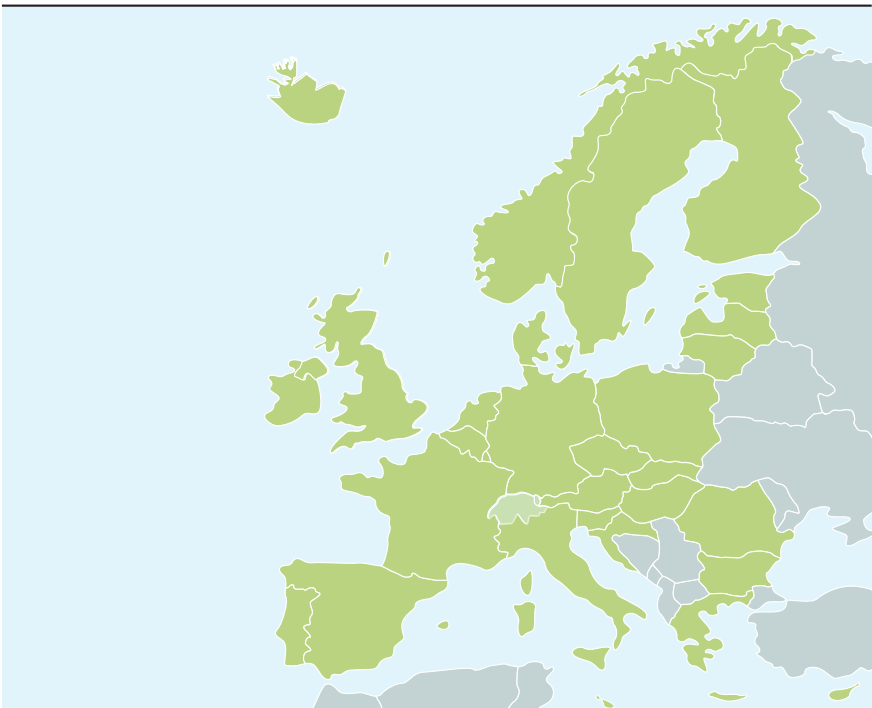
Programsekretariatet är placerat i Köpenhamn, Danmark. Svensk kontaktpunkt finns på Region Västerbotten. Kontaktuppgifter finns på programmets webbplats.

Norra Periferin och Arktis: www.interreg-npa.eu

Interreg Europe

Interreg Europe stöder kunskapsöverföring och erfarenhetsutbyte inom ett flertal områden för att stärka det regionala utvecklingsarbetet inom hela EU. Delta-gande regioner behöver inte gränsa till varandra. Syftet är att möjliggöra nätverksbyggande mellan länder och regioner för att stimulera ekonomisk modernisering.

FIGUR 20. Interreg Europe

Programmet har fyra prioriterade områden:

- › Tillämpad forskning vad gäller territoriell utveckling, konkurrenskraft och sammanhållning
- › Efterfrågestyrda analyser och studier
- › Vetenskaplig plattform och verktyg såsom indikatorer, analytiska verktyg och hantering av data
- › Kunskapsuppbyggnad och spridning

Programmet stöder två typer av insatser:

- › **Interregionala samarbetsprojekt:** partnerskap mellan offentliga aktörer från olika länder i Europa som arbetar tillsammans under tre till fem år för erfarenhetsutbyte inom ett specifikt område.
- › **Lärandeplattformar:** lärandeplattformar för de fyra tematiska målen finns tillgängliga för alla regioner i Europa.

Vem kan söka?

Offentliga aktörer och andra offentliga organisationer såsom forskningsinstitut, regionala utvecklingsorgan och företagsfrämjande organisationer.

Länder som ingår

Programmet omfattar hela EU, Schweiz, Liechtenstein, Island och Norge.

EU-stöd

För Sverige uppgår EU-stöd till maximalt 75 procent. För lärandeplattformat gäller 100 procent.

Utlysningar

Aktuella utlysningar finns på programmets webbplats.

Förvaltande myndighet och svensk kontaktpunkt

Programsekretariatet finns i Lille, Frankrike. Svensk kontaktpunkt är Region Västerbotten och Näringsdepartementet på Regeringskansliet. Kontaktuppgifter finns på Interreg Europas webbplats.

Interreg Europe: www.interreg4c.eu

ESPON 2020

ESPON stödjer transnationella forskningsprojekt som producerar analyser och scenarier om utvecklingsförutsättningar i europeiska städer och regioner. Det handlar framför allt om gemensamma regionala analyser för hela EU men också för avgränsade regioner.

ESPON omfattas av fyra prioriterade områden:

- › Tillämpad forskning om territoriell utveckling, konkurrenskraft och sammanhållning
- › Efterfrågestyrda analyser och studier
- › Vetenskaplig plattform och verktyg såsom indikatorer, analytiska verktyg och hantering av data
- › Kunskapsupbyggnad och spridning

Vem kan söka?

Programmet vänder sig främst till forskningsinstitut och offentliga organisationer som arbetar med territoriell utveckling. Privata företag kan medverka på egen bekostad.

Länder som ingår

Programmet omfattar hela EU, Schweiz, Liechtenstein, Island och Norge. Aktörer från länder utanför EU kan delta på egen bekostnad. Deltagande från olika delar av EU och från nya medlemsstater är önskvärt. Partner från minst tre länder måste ingå i ett projekt, varav två måste vara medlemsländer i EU.

Utlysningar

På programmets webbplats finns aktuella utlysningar.

Förvaltande myndighet/Svensk kontaktpunkt

Programsekretariatet finns i Luxemburg. Svensk kontaktpunkt är Tillväxtanalys. Kontaktuppgifter finns på ESPON:s webbplats.

ESPON: www.espon.eu

Urbact III – hållbar stadsutveckling

Urbact III är ett av EU:s gränsöverskridande program som stödjer utbyte och lärande inom området hållbar stadsutveckling. Programmet möjliggör samarbete mellan städer i olika länder för att utveckla innovativa lösningar på urbana problem.

Programmet har fyra prioriterade insatsområden:

- › Förbättra städers förmåga att hantera hållbar stadsutveckling
- › Förbättra utformningen av strategier för hållbar stadsutveckling

- Förbättra genomförandet av strategier och åtgärder för hållbar stadsutveckling
- Tillgång till och utbyte av kunskap om hållbar stadsutveckling på lokal, regional, nationell och EU-nivå

Stöd kan sökas för aktiviteter inom följande områden:

- Transnationella nätverk
- Kapacitetsbyggnad
- Kapitalisering och spridning av kunskap

Vem kan söka?

Alla stödmottagare måste vara offentliga aktörer eller motsvarande. Kommuner, landsting, regioner, nationella myndigheter, universitet och forskningsinstitut kan söka. Europeiska stadsnätverk, tematiska nätverk om stadsutveckling, nationella och internationella nätverk av kommuner och privata aktörer kan vara partners.

Länder som ingår

Programmet omfattar hela EU samt Norge och Schweiz.

EU-stöd

Programmet finansierar upp till 70 procent för svenska aktörer.

Utlysningar

Aktuella utlysningar publiceras på programmets webbplats.

Förvaltande myndighet och svensk kontaktpunkt

Programsekretariatet är placerat i Paris. Tillväxtverket är nationell kontaktpunkt i Sverige. Kontaktuppgifter finns på Urbacts webbplats.

Tillväxtverket: eu.tillvaxtverket.se

Urbact III: www.urbact.eu

Sektorsprogrammen

Sektorsprogrammen stödjer utvecklingen inom ett visst område eller till en viss sektor. Det kan till exempel handla om miljö, kultur, utbildning eller forskning. Inom respektive program finns en pott pengar för hela EU. Dessa fördelas genom så kallade utlysningar där aktörer får skicka in projektansökningar. De som bedöms ha de bästa ansökningarna tilldelas medel. I de flesta fall krävs att projektpartners från andra EU-länder deltar. Inom vissa program kan även länder utanför EU medverka.

Majoriteten av sektorsprogrammen styrs från Bryssel dit ansökningar ställs och beslutas om. För ett flertal av dessa finns nationella kontaktpunkter som bland annat ger information om programmen och svarar på frågor om ansökningsprocessen. I ett fåtal program är det nationella myndigheter som administrerar programmen.

På följande sidor finns de flesta av programmen beskrivna i korthet. Här finns också uppgifter om förvaltande myndighet och eventuell nationell kontaktpunkt som du kan vända dig till för mer information.

Forskning och innovation – Horisont 2020

Horisont 2020 är EU:s ramprogram för forskning och innovation. Programmet är en viktig del av Europa 2020-strategin för att skapa jobb, tillväxt och en hållbar utveckling och har en total budget på drygt 80 miljarder euro.

Horisont 2020 är inget grundforskningsprogram utan fokuserar på tillämpad forskning och innovation under hela cykeln – från idé till implementering. Särskild vikt läggs vid projekt som bidrar till en dynamiska samhällsutveckling och tillväxt, samt projekt som finansieras av andra EU-program – framförallt struktur- och investeringsfonderna.

Programmet är uppbyggt kring tre huvudpelare som i sin tur bryts ner i mindre delområden:

- › **Spetskompetens:** EU:s globala ställning inom forskning och innovation.
- › **Industriellt ledarskap:** ska bidra till att Europa blir mer attraktivt för investeringar i forskning och innovation. Stöd ges bland annat till små och medelstora företag samt satsningar på nanoteknologi och bioteknik.
- › **Samhälleliga utmaningar:** fokuserar på stora samhälleliga utmaningar såsom klimat och energi, transporter, inkluderande samhällen, hälsa och en åldrande befolkning. I många fall krävs tvärvetenskapliga samarbeten som inkluderar samhällsvetenskap och humaniora.

Kommissionen tar fram tvååriga arbetsprogram som beskriver prioriteringar inom respektive delområde. I arbetsprogrammet finns också kriterier som ansökningar ska bedömas utifrån. Inom framför allt de samhälleliga utmaningarna finns ett flertal områden som direkt rör kommuners, landstings och regioners verksamhet.

Vem kan söka?

Universitet och högskolor, näringsliv, forskningsinstitut, offentlig sektor och civila samhället. Det finns inget krav på medverkan från universitet och högskolor. Små och medelstora företags medverkan efterfrågas i vissa delprogram.

Vanligtvis krävs minst tre deltagande EU-länder, men individuella ansökningar accepteras i vissa fall. Detta finns beskrivet i varje delprogram.

EU-stöd

EU-stöd uppgår antingen till 70 eller till 100 procent. Horisont 2020 täcker också lönekostnader och vissa andra merkostnader.

Utlysningar

På EU-kommissionens portal, Participant Portal, finns information om utlysningar, tidplan och villkor för deltagande.

Förvaltande myndighet och nationell kontaktpunkt

EU-kommissionen administrerar programmet. Nationell kontaktpunkt är huvudsakligen VINNOVA. Energimyndigheten svarar för vissa delar i programmet som rör energi.

VINNOVA, Horisont 2020: www.vinnova.se/horisont2020

Energimyndigheten: www.energimyndigheten.se

EU-kommissionen, Horisont 2020: www.ec.europa.eu/programmes/horizon2020

IT-stöd för äldre – Active Assisted Living

Active Assisted Living (AAL) är ett program som ska främja innovativa produkter, service och system inom IT och telekommunikation (IKT) som förbättrar livet för äldre. Programmet drivs av 23 undertecknande länder, däribland Sverige.

Syftet med AAL är att ge äldre möjlighet att stanna kvar längre i hemmet, få stöd till egenvård och bättre hälsa samt ett fortsatt aktivt deltagande i samhällsfunktioner och det sociala livet. Ett andra syfte med programmet är att stödja den europeiska industrin att utveckla konkurrenskraftiga produkter och tjänster inom detta expanderande område.

Programmet fokuserar på lösningar som ligger nära marknaden med en beräknad tid av 2–3 år mellan projekt och marknad.

Vem kan söka?

Företag (främst små och medelstora), universitet, högskolor och slutanvändare som kommuner och landsting.

Ansökningar till AAL ska bestå av ett konsortium med 3–10 organisationer från minst tre medlemsländer. Konsortiet ska bestå av minst en aktör från näringslivet, minst ett litet eller medelstort företag och minst en slutanvändare, till exempel en kommun eller landsting.

EU-stöd

EU-stöd uppgår till maximalt 50 procent eller 3 miljoner euro.

Utlysningar

Utlysningar sker en gång per år inom olika teman. Utlysningar och tidplan publiceras på AAL:s webbplats. Ansökan ställs till AAL:s sekretariat.

Förvaltande myndighet och svensk kontaktpunkt

Sekretariatet för ALL handlägger ansökningarna. VINNOVA är nationell kontaktpunkt.

VINNOVA: www.vinnova.se

AAL: www.aal-europe.eu/

Klimat och miljö – LIFE

EU-programmet LIFE finansierar projekt som bidrar till EU:s klimat- och miljömål och genomförande av EU:s miljölagstiftning. Programmets mål är att skapa ett resurseffektivt och klimattåligt samhälle, stoppa förlusten av

biologisk mångfald och ge stöd till nätverket av skyddade områden i EU (Natura 2000). Den totala budgeten för LIFE är cirka 30,4 miljarder kronor.

Programmet består av två delprogram – ett för miljö och ett för klimat. Delprogrammen innehåller tre vardera prioriterade områden.

Delprogrammet miljö:

- › Miljö och resurseffektivitet
- › Natur och biologisk mångfald
- › Miljöpolicy och information

Delprogrammet klimat:

- › Begränsningar av klimatförändringar
- › Klimatanpassning
- › Klimatstyrning och information

Kommissionen tar fram ett flerårigt arbetsprogram som beskriver de tematiska prioriteringar inom respektive områden. I arbetsprogrammet finns också kriterier som ansökningar ska bedömas utifrån. Rekommenderad projektlängd är mellan 2–5 år med en budget om 10–20 miljoner kronor. Projekten kan vara längre och ha en större budget.

En ny projektform inom LIFE är integrerade projekt. Dessa ska vara storskaliga och utgå från en regional eller nationell plan eller strategi. Målet med integrerade projekt är att integrera miljö- och klimatpolicys inom andra sektorer. Därför ställs krav på samfinansiering från minst en annan källa än LIFE.

Vem kan söka?

Offentliga organisationer, privata företag, forskningsinstitut, universitet och icke-statliga organisationer.

EU-stöd

EU-stöd uppgår till minst 60 procent. Kostnader innan projektstart är inte bidragsberättigade.

Utlysningar

Utlysningar sker en gång per år. Ansökan ställs till EU-kommissionen. Naturvårdsverket kan hjälpa till med att bedöma om en projektidé kan beviljas stöd eller inte.

Förvaltande myndighet/svensk kontaktpunkt

EU-kommissionen administrerar programmet. Nationell kontaktpunkt är Naturvårdsverket.

Naturvårdsverket: www.naturvardsverket.se

EU-kommissionen, LIFE: <http://ec.europa.eu/environment/life/>

Transport – Fonden för ett sammanlänkat Europa (CEF)

Fonden för ett sammanlänkat Europa (CEF) medfinansierar projekt som förbättrar den europeiska infrastrukturen för transport, energi och telekommunikation. Genom att fokusera på smart, hållbar och fullt sammanlänkad infrastruktur ska fonden bidra till att fullborda den europeiska inre marknaden samt bidra till en grönare ekonomi i Europa. Fonden omfattar totalt 26 miljarder euro fram till år 2020.

Gällande transportdelen medfinansierar CEF projekt som har koppling till de transeuropeiska transportnätverken (TEN-T). TEN-T är ett EU-initiativ för att stärka och sammanlänka transportsystemet i EU. Det är indelat i ett övergripande transportnät och ett stomnät som binder samman Europa. I nätverket ingår också nio huvudkorridorer. Korridorerna omfattar minst tre av de fyra trafikslagen: vägtrafik, spårbunden trafik, luftfart och sjöfart. Sverige berörs bland annat av korridoren mellan Helsingfors och Valetta, den så kallade Scandinavian-Mediterranean Corridor.

Vem kan söka?

Näringsdepartementet tar beslut om svenska projekt som kan ansöka om medel. De projekt som valts ut skickas sedan in av projektägaren till EU-kommissionen som tar beslut om stöd.

EU-stöd

EU-kommissionen tar fram ett årligt arbetsprogram med prioriterade områden och hur mycket medel som ska tilldelas respektive område. Projekten ska medfinansieras av den sökande parten utöver de pengar som tilldelas ur fonden.

Utlysningar

Samtliga utlysningar annonseras på INEA:s webbplats, kommissionens genomförandeorgan för innovation och transportnät. Aktuella utlysningar inom transportområdet annonseras av Trafikverket.

Förvaltande myndighet/svensk kontaktpunkt

EU-kommissionen administrerar fonden. Trafikverket samordnar transportdelen i Sverige.

Trafikverket: www.trafikverket.se

INEA: <https://ec.europa.eu/inea/>

Kulturella och kreativa sektorerna – Kreativa Europa

Kreativa Europa är EU:s ramprogram för de kulturella och kreativa sektorerna. Programmet är en sammanslagning och utveckling av de tidigare programmen Kultur, MEDIA och MEDIA Mundus. Kreativa Europa har en budget om 1,46 miljarder euro för programperioden 2014–2020.

Det övergripande målet är att främja Europas kulturella och språkliga mångfald. Programmet ska stärka den kulturella och kreativa sektorns konkurrenskraft för att främja smart och hållbar tillväxt för alla i linje med Europa 2020-strategin.

Kreativa Europa består av två delprogram och ett tredje sektorsövergripande programområde:

- › **Delprogrammet Kultur:** vänder sig till de kulturella och kreativa sektorerna.
- › **Delprogrammet MEDIA:** vänder sig till den audiovisuella sektorn, det vill säga film, tv och dataspel.
- › **Sektorsövergripande programområde:** vänder sig till samtliga kulturella och kreativa sektorer, inklusive den audiovisuella sektorn. Stöd finns till gränsöverskridande policysamarbete och innovativa insatser över sektorsgränserna. Programmet inkluderar en ny finansieringsmöjlighet – en lånegaranti – som gäller från år 2016. Syftet med lånegarantin är att underlätta tillgången till finansiering för mikro, små och medelstora företag samt organisationer inom de kulturella och kreativa sektorerna.

Delprogrammet Kultur – Kreativa Europa

Delprogrammet Kultur vänder sig till den kulturella och kreativa sektorn. Programmet ger stöd till fyra olika former av samarbeten:

- › **Europeiska samarbetsprojekt:** kultursamarbeten mellan parter i minst tre olika europeiska länder.
- › **Europeiska nätverk:** aktiviteter som utförs av nätverk bestående av aktörer från olika europeiska länder. Nätverket ska ha som syfte att stärka de kulturella och kreativa sektorernas möjligheter att arbeta transnationellt och internationellt.

- › **Europeiska plattformar:** för aktörer som har en europeisk plattform med syfte att främja och utveckla nya konstnärliga och kreativa begåvningar, rörligheten för konst- och kulturskapare och konstnärliga och kulturella verk, och som har storskalig genomslagskraft.
- › **Översättning och spridning av europeisk skönlitteratur:** projekt som innehåller översättning och spridning av europeisk skönlitteratur.

Vem kan söka?

Organisationer som är aktiva inom den kulturella och kreativa sektorn kan söka medel, däremot inga enskilda personer. Översättningsstödet kan sökas av bokförlag. För de europeiska samarbetsprojekten måste minst tre länder delta.

EU-stöd

EU-stödet varierar utifrån samarbetsformen, från 100 000 euro per projekt till 2 000 000 euro för de större europeiska samarbetsprojekten. Även finansieringsgraden är beroende av samarbetsformen, från max 50 procent till max 80 procent av de totala projektkostnaderna.

Utlysningar

På Kulturrådets webbplats finns information om aktuella utlysningar. Ansökan ställs till kommissionens genomförandeorgan för utbildning, audiovisuella medier och kultur (EACEA).

Förvaltande myndighet och nationell kontaktpunkt

Kommissionens genomförandeorgan EACEA administrerar programmet. Kulturrådet är nationell kontaktpunkt.

Kulturrådet: www.kulturradet.se

EACEA: <http://eacea.ec.europa.eu/>

Delprogrammet MEDIA - Kreativa Europa

Delprogrammet MEDIA ska sprida europeisk film och andra audiovisuella verk över gränserna och hjälpa till att bygga en publik utanför filmernas hemländer. Fokus ligger på det som händer före och efter produktionen av ett verk, till exempel fortbildning av yrkesverksamma, distribution och filmfestivaler. Stöd ges till projekt som bland annat:

- › Främjar distributionen av verk och tillträde till marknaden
- › Produktion av TV-program
- › Aktiviteter som förbättrar tillgången till audiovisuella verk
- › Projekt som främjar intresset för film, till exempel filmfestivaler
- › Aktiviteter som förenklar internationellt samarbete och stärker rörligheten och distributionen av audiovisuella verk

Vem kan söka?

Stöd ges bland annat till europeiska producenter, distributörer, försäljningsagenter, utställare, utbildningsanordnare och festivaler.

EU-stöd

EU-stödet uppgår till max 50 procent. Ansökningar från mindre EU-länder med begränsad egen produktion får ofta extra poäng. Sverige räknas till dessa länder.

Utlysningar

Aktuella utlysningar på webbplatsen för kommissionens genomförandeorgan för utbildning, audiovisuella medier och kultur (EACEA). Ansökan ställs till EACEA.

Förvaltande myndighet och nationell kontaktpunkt

Kommissionens genomförandeorgan EACEA administrerar programmet. Svenska Filminstitutet är nationell kontaktpunkt i Sverige.

Svenska Filminstitutet: www.sfi.se

EACEA: <http://eacea.ec.europa.eu/>

Hälsa – EU:s hälsoprogram

EU:s tredje program för åtgärder på hälsoområdet är knutet till Europa 2020-strategin och betonar sambandet mellan ekonomisk tillväxt och en frisk befolkning. Programmet har en budget på 449,4 miljarder euro.

Hälsoprogrammet ska stödja och komplettera medlemsländernas arbete inom fyra områden:

- › Främja god hälsa och förebygga sjukdomar
- › Skydda från gränsöverskridande hälsohot
- › Utveckla innovativa och hållbara hälso- och sjukvårdssystem
- › Öka tillgången till bättre och säkrare hälso- och sjukvård

Insatserna omfattar framför allt projektbidrag, finansiering av gemensamma åtgärder ("joint actions"), verksamhetsstöd till vissa organisationer samt särskilda uppdrag som upphandlas genom anbudsförfarande. Åtgärderna ska ha ett påtagligt mervärde på EU-nivå.

Vem kan söka?

Offentliga myndigheter, forskningsinstitut, hälso- och sjukvårdsinstitutioner, universitet och högskolor samt icke-statliga organisationer inom hälsoområdet som drivs utan vinstsyfte.

EU-stöd

Graden av medfinansiering varierar, men vanligtvis får EU-stödet inte överstiga 60 procent av kostnaderna.

Utlysningar

EU-kommissionen antar årliga arbetsprogram som anger prioriterade områden och åtgärder för årets utlysning av medel. Ansökan ställs till kommissionens genomförandeorgan för konsument-, hälso- och livsmedelsfrågor (CHAFEA).

Förvaltande myndighet och nationell kontaktpunkt

EU-kommissionens genomförandeorgan CHAFEA administrerar programmet. Folkhälsomyndigheten är nationell kontaktpunkt i Sverige.

Folkhälsomyndigheten: www.folkhalsomyndigheten.se

CHAFEA: <http://ec.europa.eu/chafea/>

Utbildning, ungdom och idrott – Erasmus+

Erasmus+ är programmet för internationella samarbeten inom områdena utbildning, ungdom och idrott. Programmet har en total budget om 14,7 miljarder euro för perioden 2014–2020.

Erasmus+ ska bidra till målen i Europa 2020-strategin om tillväxt och social sammanhållning. Programmet är en sammanslagning av de tidigare

programmen för livslångt lärande (LLP) och Ung och aktiv i Europa. Samarbeta inom idrott är nytt från denna programperiod.

Programmet ger stöd till tre olika insatsområden:

- **Mobilitet:** avser bland annat utbyten, kompetensutveckling, fortbildning och erfarenhetsutbyten.
- **Strategiska projektsamarbeten:** avser strategiska partnerskap eller utvecklingsprojekt mellan två eller fler parter.
- **Stöd för politiskt reformarbete:** ger stöd till aktiviteter som utvecklar verktyg, metoder och arbetssätt för strategisk utveckling på europeisk nivå. Inom aktiviteten finns bland annat Eurydike, EU:s nätverk för information om utbildningssystem och utbildningspolitik och stöd till strukturerad dialog mellan unga och beslutsfattare.

Erasmus+ utbildning finansierar också två nätbaserade plattformar för samarbete och erfarenhetsutbyte, eTwinning inom skola och Epale inom vuxenutbildning.

Erasmus+ ungdom finansierar bland annat nätverken SALTO och Eurodesk som stödjer utvecklingen inom ungdoms- och fritidssektorn på europeisk nivå och informerar om EU och mobilitet.

Erasmus+ utbildning

Erasmus+ utbildning är ett verktyg för att arbeta med skolutveckling i ett internationellt perspektiv. Programmet ska genom internationella utbyten och samarbetsprojekt förbättra undervisningen och lärandet inom EU samt ge ökad anställningsbarhet på den internationella arenan. Projekt ska vara kopplade till de mål som finns i EU:s strategi för utbildningspolitik, Utbildning 2020.

Programmet innehåller fem områden:

- **Förskola och skola:** ger stöd till olika former av utbyten och utvecklingsinsatser tillsammans med andra skolor i Europa. Riktat sig till alla nivåer inom skola – från förskola till gymnasium.
- **Yrkesutbildning:** syftar till att knyta ihop utbildning och näringsliv. Programmet ger stöd till personal- och elevutbyten, praktik och lärlingsplatser, samt samarbetsprojekt.
- **Högre utbildning:** universitet och högskolor kan få stöd för att arbeta med utveckling och utbyte i ett internationellt perspektiv. Det kan handla om olika former av projektsamarbeten och utvecklingsinsatser, samt att skicka studenter och personal på utbyten.
- **Vuxenutbildning:** riktar sig till organisationer inom vuxenutbildning och lokala och regionala myndigheter som är verksamma inom vuxenutbild-

ning. Ger stöd till personalutbyten och samarbetsprojekt för erfarenhetsutbyte och utveckling av verksamheten.

- › **Studier om europeisk integration (Jean Monnet):** ger stöd till insatser som främjar undervisning och forskning om EU. Ger möjlighet till personal- och forskarutbyten samt stöd till samarbeten mellan högskolor, institutioner och sammanslutningar av forskare inom EU-området.

Vem kan söka?

Vilka som kan söka varierar inom respektive område. Enskilda personer kan inte söka utan gruppansökningar måste skickas in av en behörig organisation.

EU-stöd

Schablonbaserade belopp.

Utlysningar

Det nationella programkontoret, Universitets- och högskolerådet, annonserar utlysningar och administrerar ansökningar.

Förvaltande myndighet

Universitets- och högskolerådet administrerar programmet.

Universitets- och högskolerådet, Erasmus+: www.utbyten.se

Erasmus+ Ung & Aktiv

Ung & Aktiv är ungdomsdelen inom Erasmus+ och ska främja internationellt samarbete. Programmet ger stöd till de tre prioriterade insatsområden. Icke-formellt lärande ska vara ett genomgående inslag i alla aktiviteter.

- › **Mobilitet:** innehåller ungdomsutbyten, Europeisk volontärtjänst samt utbildning och nätverksbyggande.
- › **Strategiska projektsamarbeten:** strategiska partnerskap och kapacitetsbyggande projekt. Strategiska partnerskap ska utveckla och sprida nya metoder. Kapacitetsbyggande projekt riktar sig till ungdomsorganisationer inom och utanför EU och ska stärka kvaliteten och statusen på arbetet inom ungdomssektorn.
- › **Stöd för politiskt reformarbete:** syftar till att inkludera ungdomar i arbetet med att utforma ungdomspolitik i Europa. Kommuner och ideella organisationer kan söka bidrag för att ordna möten, evenemang och samråd.

Vem kan söka?

Organisationer som arbetar med ungdomsfrågor, bland annat kommuner, regioner, myndigheter, ideella organisationer och sociala företag.

EU-stöd

Schablonbaserade belopp.

Utlysningar

Det nationella programkontoret, Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF), annonserar utlysningar och administrerar ansökningar.

Förvaltande myndighet

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF) administrerar programmet.

MUCF, Erasmus+: www.mucf.se/erasmus-plus

Erasmus+ idrott

Erasmus + idrott riktar sig främst mot idrott på gräsrotsnivå. Programmets syfte är att främja idrottsrörelsen och folkhälsan genom ett ökat deltagande och lika tillgång till idrott för alla.

Programmet ger stöd till de två prioriterade insatsområden:

- › **Strategiska projektsamarbeten:** samarbetsprojekt som syftar till främja idrottsutövande och bland annat förbyggande av dopning, diskriminering, uppgjorda matcher och våld. Goda styrelseformer inom idrotten och parallella karriärer för idrottsutövare ska även främjas.
- › **Ideella europeiska idrottsevenemang:** ger stöd till för att kunna arrangera ideella europeiska idrottsevenemang. Det kan handla om utbildning för idrottsutövare, tränare, organisatörer och volontärer inför evenemanget, samt för att organisera evenemanget och olika sidoaktiviteter.

Vem kan söka?

Alla typer av offentliga institutioner och ideella organisationer på området idrott och fysisk aktivitet. Professionella idrottstävlingar eller tävlingar som regelbundet anordnas av internationella, europeiska eller nationella idrottsförbund kan inte söka medel.

EU-stöd

Schablonbaserade belopp.

Utlysningar

Aktuella utlysningar finns på webbplatsen för kommissionens genomförandeorgan för utbildning, audiovisuella medier och kultur (EACEA). Ansökan ställs till EACEA.

Förvaltande myndighet

Kommissionens genomförandeorgan EACEA administrerar programmet.

EACEA: eacea.ec.europa.eu

COSME – EU:s konkurrenskraftsprogram

COSME är EU:s konkurrenskraftsprogram för åren 2014–2020. Programmet har som mål att skapa ett företagsvänligt klimat och ska ge stöd till små och medelstora företag. COSME har en planerad budget om 2,3 miljarder euro.

COSME består av fyra huvuddelar:

- › **Tillträde till marknader:** Programmet finansierar nätverket Enterprise Europe Network (EEN) som ger stöd till små och medelstora företag och för att nå nya marknader och expandera internationellt.
- › **Tillgång till kapital:** Inom COSME finns ett lånegarantiinstrument för finansiella intermediärer, till exempel banker. Genom garantin delas risken och på så sätt ska fler små- och medelstora företag få tillgång till kapital. Det finns också möjligheter för företag som är i en expanderings- och tillväxtfas att söka riskkapital inom COSME.
- › **Entreprenörskap:** COSME stöder initiativ för entreprenörskap och nya affärsverksamheter. Det handlar blanda annat om att stimulera utbildningar i entreprenörskap, stärka affärsklimatet och ge stöd till mentorskap och skraddarsydda program för specifika grupper, till exempel kvinnors och ungas företagande.
- › **Näringslivsförutsättningar:** Skapande av bättre förutsättningar för att starta och driva företag genom regelförenkling och utbyte av ”best practice” på nationell, regional och lokal nivå.

Vem kan söka?

Vem som kan söka kan variera beroende på del i programmet. Exempel är entreprenörer i små och medelstora företag, individer som vill bli entreprenörer och lokala, regionala och nationella myndigheter.

EU-stöd

EU-stödet varierar beroende på utlysning.

Utlysningar

På EU-kommissionens webbplats för COSME finns information om aktuella ansökningsomgångar.

Förvaltande myndighet och nationell kontaktpunkt

EU-kommissionens genomförandeorgan EASME administrerar programmet. Tillväxtverket är nationell kontaktpunkt.

Tillväxtverket: www.tillvaxtverket.se

EASME: <https://ec.europa.eu/easme/>

Asyl-, migrations- och integrationsfonden (AMIF)

Asyl-, migrations- och integrationsfonden (AMIF) är en ny EU-fond för utvecklingsarbete inom hela migrationsprocessen. Fonden är en sammanslagning av de tre tidigare fonderna Flyktingfonden, Återvändandefonden och Integrationsfonden. Den totala budgeten uppgår till omkring 2,4 miljarder euro.

Programmet syftar till att säkerställa en hållbar migrationspolitik i enlighet med EU:s gemensamma asyl- och migrationspolitik. Fonden ska värna asylrätten, underlätta rörligheten över gränser, främja behovsstyrd arbetskraftsinvandring och tillvarata migrationens utvecklingseffekter.

Sveriges nationella program för AMIF styr hur fondens medel ska användas i Sverige. Programmet har tre prioriterade områden i Sverige:

- › Asyl
- › Integration och laglig migration
- › Återanvändande

Vem kan söka?

Myndigheter, kommuner, landsting, frivilligorganisationer, den idéburna sektorn, företag, utbildnings- och forskningsinstitut samt arbetstagar- och arbetsgivarorganisationer. Privatpersoner kan inte ansöka om medel.

EU-stöd

EU-stödet uppgår till maximalt 75 procent.

Utlysningar

Migrationsverket annonserar aktuella utlysningar. Ansökan ställs till Migrationsverket.

Förvaltande myndighet

Migrationsverket administrerar programmet.

Migrationsverket: www.migrationsverket.se

Sysselsättning och social innovation (EaSi)

Programmet för sysselsättning och social innovation (EaSi) ska främja högkvalitativa och hållbara jobb, ge skäligt socialt skydd och förbättrade arbetsvillkor samt bekämpa fattigdom och social utestängning. Särskilt fokus läggs på unga, jämställdhet och att bekämpa diskriminering. Den totala budgeten uppgår till nästan 920 miljoner euro.

Programmet innehåller tre delprogram:

- › **Modernisering av sysselsättning och socialpolitik (Progress):** syftar till att förbättra sysselsättningen, socialpolitiken samt rättigheter på arbetsplatsen. Det kan handla om att ta fram och sprida jämförbara fakta, kunskaps- och erfarenhetsutbyten, samt stöd för innovationer inom social- och arbetsmarknadspolitik.
- › **Främja rörlighet på arbetsmarknaden (Eures):** syftar till att stärka det europeiska nätverket för arbetsförmedlingar. Programdelen innehåller tre delar: utvecklande av lättillgängliga information, tjänster för rekrytering samt partnerskap över gränserna.
- › **Mikrofinansiering och socialt entreprenörskap:** ger mikrokrediter och mikrolån till utsatta grupper och mikroföretag, samt socialt entreprenörskap.

Vem kan söka?

Skiljer sig beroende på programdel. Offentliga organisationer på lokal, regional och nationell nivå kan söka från samtliga programdelar.

EU-stöd

Varierar beroende på utlysning.

Utlysningar

Aktuella utlysningar annonseras på EU-kommissionens webbplats.

Förvaltande myndighet

EU-kommissionen administrerar programmet.

EU-kommissionen, EaSi: <http://ec.europa.eu/social/>

Rättigheter, jämlikhet och medborgarskap

Programmet för Rättigheter, jämlikhet och medborgarskap ska bidra till att individers rättigheter främjas och skyddas i enlighet med fördraget och EU:s stadga för grundläggande rättigheter. Programmets budget uppgår till 439 miljoner euro.

Programmet ger stöd till följande områden:

- › Förebygga diskriminering
- › Bekämpa rasism, främlingsfientlighet, homofobi och andra typer av intolerans
- › Främja rättigheter för personer med funktionshinder
- › Främja jämställdhet mellan kvinnor och män
- › Förebygga våld mot barn, ungdomar, kvinnor och andra riskgrupper
- › Främja barnets rättigheter
- › Säkerställa dataskydd
- › Främja de rättigheter som följer av unionsmedborgarskapet
- › Förstärka konsumenternas rättigheter

Projekt som får stöd ska ha ett europeiskt mervärde och bidra till genomförandet av EU:s lagstiftning och policys.

Vem kan söka?

Offentliga och privata aktörer, universitet, forskningsinstitut och ideella organisationer. Aktörer med vinstsyfte får endast medverka i programmet i samarbete med ideella eller statliga organisationer.

Ansökan

Aktuella utlysningar finns på kommissionens webbplats för programmet. Ansökan ställs till kommissionens generaldirektorat för rättsliga frågor.

Förvaltande myndighet

Programmet administreras av EU-kommissionens generaldirektorat för rättsliga frågor.

Generaldirektoratet för rättsliga frågor: <http://ec.europa.eu/social/>

Ett Europa för medborgarna 2014–2020

Programmet Europa för medborgarna ska främja demokratisk delaktighet bland EU:s medborgare. Det ska också stimulera till reflektion om EU:s historia och framtid samtidigt som det ska visa på den mångfald som finns inom unionen. Programmet har en totalbudget på 229 miljoner euro.

Ett Europa för medborgarna är uppdelat i två programområden:

- › **Europeisk hågkomst:** syftet är att reflektera om de grundläggande värden som finns i Europa, till exempel demokrati och respekt för mänskliga rättigheter. Europas historia kan användas för att lära av erfarenheter och blicka framåt i en demokratisk anda.

› **Demokratisk delaktighet och engagemang:** syftet är att uppmuntra medborgare till att engagera sig i frågor som rör det europeiska medborgarskapet och utformningen av EU:s demokrati. Programområdet innehåller tre åtgärder: vänortssamarbete, nätverk av städer och projekt för det civila samhället.

Alla projekt som får bidrag ska ha potential för bestående effekt även efter det att projektet är slut. Detta kan till exempel ske genom att de nya initiativen integreras i den nuvarande verksamheten.

Vem kan söka?

Bidrag kan sökas för internationella samarbeten mellan kommuner, ideella organisationer och andra aktörer.

EU-stöd

Schablonbaserade belopp.

Utlysning

Aktuella utlysningar finns på webbplatsen för kommissionens genomförandeorgan för utbildning, audiovisuella medier och kultur (EACEA). Ansökan ställs till EACEA.

Förvaltande myndighet/svensk kontaktpunkt

Kommissionens genomförandeorgan EACEA administrerar programmet. Myndighetens för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF) är nationell kontaktpunkt.

MUCF, Europa för medborgarna: www.mucf.se/europa-medborgarna

EACEA: <http://eacea.ec.europa.eu/>

Länkar

Europeiska struktur- och investeringsfonderna

Sverige

Europeiska socialfonden, ESF-rådet: www.esf.se

Havs- och fiskerifonden, Jordbruksverket: www.jordbruksverket.se

Landsbygdsprogrammet, Jordbruksverket: www.jordbruksverket.se

Leader, Jordbruksverket: www.jordbruksverket.se

Regionalfonden, Tillväxtverket: <http://eu.tillvaxtverket.se/>

Gränsregionala program

Interreg, Tillväxtverket: <http://interreg.tillvaxtverket.se/>

Interreg Botnia-Atlantica: www.botnia-atlantica.eu

Interreg Central Baltic: www.centralbaltic.eu

Interreg Nord: www.interregnord.com

Interreg Sverige-Norge: www.interreg-sverige-norge.com

Interreg South Baltic: <http://2014-2020.southbaltic.eu/index/>

Interreg Öresund-Kattegatt-Skagerrak: www.interreg-oks.eu

Transnationella program

Interreg Norra Periferin och Arktis: www.interreg-npa.eu

Nordsjöprogrammet: www.northsearegion.eu

Östersjöprogrammet: www.interreg-baltic.eu

Interregionala program

ESPN: www.espon.eu

Interreg Europe: www.interreg4c.eu

Urbact III: www.urbact.eu

Sektorsprogrammen

Asyl-, migrations- och integrationsfonden

Förvaltande myndighet: Migrationsverket, www.migrationsverket.se

Forskning och innovation – Horisont 2020

Nationell kontaktpunkt: Vinnova, www.vinnova.se/horisont2020

Förvaltande myndighet: EU-kommissionen, Horisont 2020,

www.ec.europa.eu/programmes/horizon2020

Hälsa – EU:s hälsoprogram

Nationell kontaktpunkt: Folkhälsomyndigheten,

www.folkhalsomyndigheten.se

Förvaltande myndighet: EU-kommissionens genomförandeorgan CHAFEA,

ec.europa.eu/chafea

Idrott – Erasmus+

Förvaltande myndighet: EU-kommissionen genomförandeorgan EACEA,

<http://eacea.ec.europa.eu/>

IT-stöd för äldre – Ambient assisted living (AAL)

Nationell kontaktpunkt: VINNOVA, www.vinnova.se

Förvaltande myndighet: Ambient assisted living (AAL), www.aal-europe.eu

Klimat och miljö, LIFE

Nationell kontaktpunkt: Naturvårdsverket, www.naturvardsverket.se

Förvaltande myndighet: EU-kommissionen,

<http://ec.europa.eu/environment/life/>

Konkurrenskraft, företagande – COSME

Nationell kontaktpunkt: Tillväxtverket, www.tillvaxtverket.se

Förvaltande myndighet: EU-kommissionens genomförandeorgan EASME,

<http://ec.europa.eu/easme/>

Kulturella och kreativa sektorer – Kreativa Europa

Nationell kontaktpunkt, delprogrammet kultur: Kulturrådet,

www.kulturradet.se

Nationell kontaktpunkt, delprogrammet MEDIA: Svenska Filminstitutet,

www.sfi.se

Förvaltande myndighet: EU-kommissionens genomförandeorgan EACEA,

<http://eacea.ec.europa.eu/>

Rättigheter, jämlikhet och medborgarskap

Förvaltande myndighet: EU-kommissionen, Rättigheter, jämlikhet och med-

borgarskap, <http://ec.europa.eu/justice/>

Sysselsättning och social innovation – EaSi

Förvaltande myndighet: EU-kommissionen,
<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1081>

Transport – Fonden för ett sammanlänkat Europa

Samordnare för Sverige, transport: Trafikverket, www.trafikverket.se
Förvaltande myndighet: EU-kommissionen, INEA,
<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1081>

Ungdomar – Erasmus+ Ung & Aktiv

Förvaltande myndighet: Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF), www.mucf.se/erasmus-plus

Utbildning – Erasmus+ Utbildning

Förvaltande myndighet: Universitets- och högskolerådet, www.utbyten.se

Vänortssamarbeten – Ett Europa för medborgarna

Nationell kontaktpunkt: Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor, www.mucf.se/europa-medborgarna
Förvaltande myndighet: Kommissionens genomförandeorgan EACEA,
<http://eacea.ec.europa.eu/>

BILAGA 1

Fördelning av medel mellan de europeiska struktur- och investeringsfonderna i Sverige

Europeiska struktur- och investeringsfonderna 2014–2020

Fördelning av medel mellan programmen i Sverige

Program inom målet investering för tillväxt och sysselsättning	Omfattning totalt Miljoner kronor	varav EU medel
Stockholm	621	311
Östra Mellansverige	1 175	587
Småland och öarna	1 108	554
Sydsverige	1 024	512
Västsverige	1 166	470
Norra Mellansverige	2 467	1 234
Mellersta Norrland	2 585	1 292
Övre Norrland	3 558	1 779
Nationellt program	2 236	1 118
<i>Regionalfonden (ERUF), totalt</i>	<i>15 940</i>	<i>7 857</i>

Program inom Europeiskt territoriellt samarbete (Interreg)	Omfattning totalt Miljoner kronor	varav EU medel
<i>Gränsregionala program</i>		
Nord	698	352
Botnia-Atlantica	565	305
Sverige-Norge	1 228	396
Öresund-kattegatt-Skagerrak	2 559	1 138
Central Baltic	1 346	1 027
South Baltic	864	696
<i>Transnationella program</i>		
Östersjön	2 808	2 214
Nordsjön	2 927	1 403
Norra periferin och Arktis	737	421
<i>Interregionala program</i>		

Program inom Europeiskt territoriellt samarbete (Interreg)	Omfattning totalt Miljoner kronor	varav EU medel
Interreg Europa	3 623	3 015
Urbact	808	3 015
Interact	389	330
Espon	409	347
<i>Interreg-programmen, totalt</i>	<i>18 961</i>	<i>12 268</i>

Socialfondsprogrammet (ESF)	Omfattning totalt Miljoner kronor	varav EU medel
Stockholm	1 878	939
Östra Mellansverige	1 568	784
Småland med öarna	748	374
Sydsverige	1 715	906
Västsverige	1 765	882
Norra Mellansverige	1 036	549
Mellersta Norrland	433	229
Övre Norrland	483	241
Nationellt	3 599	1 892
<i>Socialfondsprogrammet (ESF), totalt</i>	<i>13 224</i>	<i>6 797</i>

	Omfattning totalt Miljoner kronor	varav EU medel
Landsbydsprogrammet (EJFLU)	36 055	14 796
varav lokalt ledd utveckling	1 680	840
Havs- och fiskeriprogrammet (EHFF)	1 445	1 002
varav lokalt ledd utveckling	140	70
Lokalt ledd utveckling med regionalfonden och socialfonden	282	141
varav lokalt ledd utveckling ERUF	137	68
varav lokalt ledd utveckling ESF	134	67

EU:s fonder och program 2014-2020

En snabbguide för kommuner, landsting och regioner

EU:s fonder och program är en snabbguide för kommuner, landsting och regioner till EU:s struktur- och investeringsfonder och sektorsprogram. Guiden innehåller kortfattad information om fonderna och programmen och hur du tar dig vidare.

Beställ eller ladda ner på webbutik.skl.se

ISBN 978-91-7585-359-8

**Sveriges
Kommuner
och Landsting**

Post: 118 82 Stockholm
Besök: Hornsgatan 20
Telefon: 08-452 70 00
www.skl.se